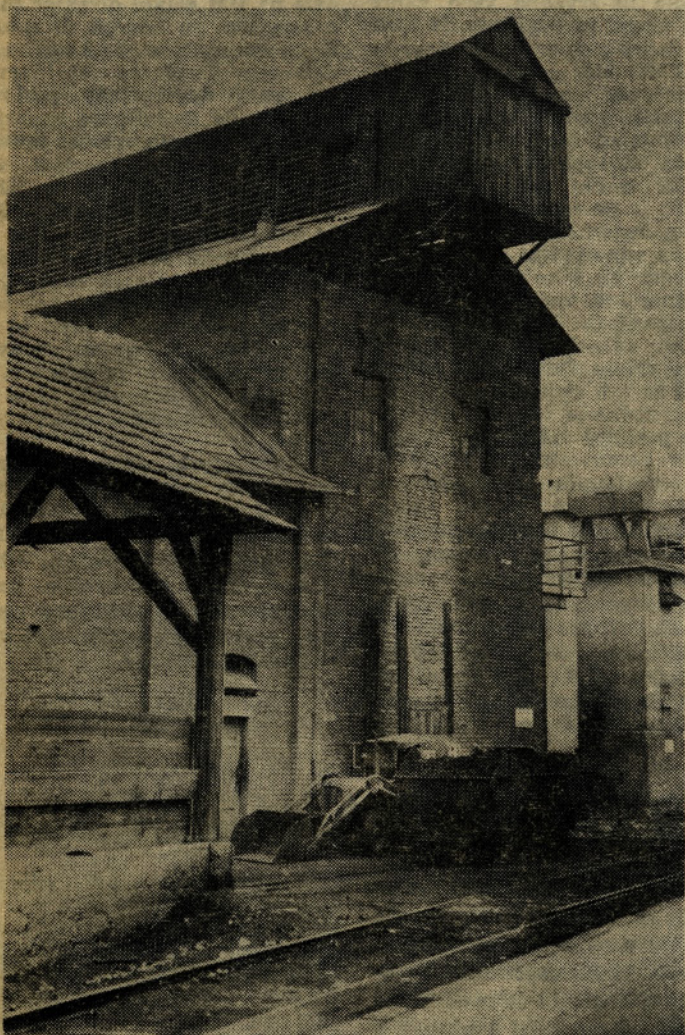

GLASILO DELOVNE SKUPNOSTI EMO CELJE

Dobrih 54 let je ta častitljivi starec plinski generator, ki se nahaja sredi tovarne, napajal s plinom vse naše pogonske naprave, zlasti konti peči in peči muflovke v emajlirnici. Kronist je v tovarniški kroniki zapisal, da je bil plinski generator zgrajen leta 1923 in da smo začeli takrat uporabljati njegov proizvod – plin. Plinskemu generatorju, ki je častno odslužil, so šteti dnevi. Z uporabo zunanje plina nam ne bo več potreben in ga bodo podrli. Z njegovo odstranitvijo se uresničuje program za varstvo okolja, kajti generator, kot vemo, je onesnaževal naše okolje.

Kot nam je znano, se nihče več ne ukvarja s pisanjem tovarniške kronike, zato smo generator fotografirali in ga dali na prvo stran. To si je tudi zaslužil. Čez mnogo let ga bodo lahko »občudovali« naša zanamci.

Plinsko omrežje

Zaradi onesnaževanja okolja, katerega med drugim povzroča tudi kurjenje generatorjev, in sicer tako ozračja kot tudi vodotokov, je kolektiv EMO pred tremi leti odločil na delavskem svetu, da se preide na kurjenje z mešanim plinom oziroma kasneje zemeljskim plinom.

Vse obstoječe peči v EMO so bile doslej kurjene z generatorskim plinom, ki smo ga proizvajali v treh generatorjih. Zaradi takšnega načina dela smo imeli velike probleme s stranskimi produkti proizvodnje, kot so: katran, fenoli, pepel ter ostalo. Zaradi majhne kalorične vrednosti 1400 kcal/m³ je bila potrebna tudi razpeljava plina po tovarni in v posamezne peči s cevmi, katerih presek je bil zelo velik. Tako delo za pripravo generatorskega plina je zahtevalo manipulacijo z velikimi količinami premoga ter delo na samih generatorjih, za kar je bilo potrebno večje število delavcev. Vsi navedeni vzroki so vplivali na odločitev kolektiva EMO, da se je odločil za sorazmerno visoko investicijsko vlaganje ca. 10 milijonov novih din, s katero bi se naj odpravile vse dosedanje težave pri energetskem oskrbovanju naše tovarne s plinom.

V sodelovanju s projektivno organizacijo Plinarno Celje ter inozemskim dobaviteljem opreme za naše peči ter sanacijskim prizadevanjem iz leta 1973 smo uspeli z načrti za izvedbo kurjenja naših peči z mešanim oziroma zemeljskim plinom in smo tako k realizaciji tega projekta pristopili v letu 1977.

Dela na tem projektu so se odvijala že prej in so dejansko bili načrti pripravljeni že v letih 1975–1976, vendar so nas druge gospodarske okoliščine ovirale pri hitrejšem uresničevanju tega projekta.

Razen navedenega smo imeli tudi težave z izvajalcem del, vendar danes lahko zagotovo trdimo, da je investicija vseeno uspela, saj smo pričali prvi zakurjeni peči z mešanim plinom propan – bu-

tan — zrak, katerega kalorična vrednost mora biti okrog 6400 kcal/m³.

Kompletna instalacija je bila izredno zahtevno delo, saj morajo biti vari plinotesni in vsi spoji napravljeni tako, da zdržijo tlačni in tesnostni preizkus.

Zaradi večjih kaloričnih vrednosti plina pa je instalacija izvedena z manjšimi preseki cevi na omrežju ter tehnično bolj urejenimi dovodi do posameznih porabnikov. Naša služba vzdrževanja bo do konca leta 1977 postopoma preuredila vse porabnike — peči na novo uvedeni plin v našo tovarno, s katerim nas zaenkrat oskrbuje Plinarna Celje.

S tem je naša tovarna pridobila veliko prednost — ne samo v odnosu do čistejšega okolja in zdravij razmer v tem predelu Celja, ampak tudi kvalitetnejše izdelke iz peči, ker je plin dosti bolj čist in brez škodljivih primesi za emajle.

Ko bo plinsko omrežje v Sloveniji grajeno za dobavo plina iz ZSSR, je tudi naše plinsko omrežje in razdelilna postaja prirejena, da se bomo lahko priključili na zemeljski plin. Delo z zemeljskim plinom bo še lažje, saj se predvideva kalorična vrednost okrog 8000 kcal/m³ in bodo količine plina sicer manjše, v posamezne peči pa bomo morali dovesti toliko kalorij, kolikor jih delovni proces zahteva.

Ko bodo vse peči priključene na novo plinsko omrežje, bomo lahko odstranili sedanje generatorje ter pridobili prepotraben prostor za druge delovne procese. Tako se bomo rešili osnovnega vira onesnaževanja v EMO.

Milan Uranjek, dipl. inž.

Na sliki je skupina delavcev in delavk, ki obiskujejo tečaj za ravnanje s plinskimi napravami. Kmalu bo namreč začelo obratovanje naših naprav, ki so prejemale plin iz plinskega generatorja, v najbližji prihodnosti pa ga bodo prejemale od zunaj. To pa zahteva dobro strokovno znanje pri ravnanju s plinskimi napravami.

RAZREŠITEV GLAVNEGA DIREKTORJA

Glavni direktor dipl. inž. Miro Jančigaj je dal predlog za njegovo razrešitev opravljanja dela na delovnem mestu »Glavni direktor«.

Delavski svet je na 10. redni seji, ki je bila dne 30. 8. 1977, sprejel obrazložitev tega predloga in sklenil, da se na predlog glavnega direktorja uvede postopek za njegovo razrešitev.

Glavni direktor dipl. inž. Miro Jančigaj je dal na seji delavskega sveta naslednjo obrazložitev svojega predloga:

Analiza polletnih rezultatov v letu 1977 zahteva kvaliteten pristop, ker je poslovno leto 1977 leto, ki naj bi pomenilo definitivno sanacijo vseh TOZD. Ukrepi, ki naj bi izvirali iz take analize, bi morali zagotoviti večjo gotovost pri izvajanju izdelanih sanacijskih razvojnih načrtov.

Vsi ukrepi in kakršnakoli napovedovanja rezultatov pri poslovanju posameznih TOZD v prihodnjih obdobjih pa morajo sloveti na materialnih dokazih o sposobnostih in zmogljivostih za uresničitev predvidenih načrtov. Pregled dogajanj od leta 1972 do danes, to je za obdobje, v katerem sem opravljal dela na DM glavnega direktorja, lahko dokazuje, da smo morali premostiti popolnoma začetniške težave pri projektiranju razvoja delovne organizacije kot celote in posameznih poslovnih procesov.

Pri tem pregledu in oceni situacije v preteklih letih moram poudariti, da smo imeli izredne težave pri dokazovanju samemu sebi, da je ustvarjanje možnosti za doseganje poslovnih rezultatov prvenstveno odvisno od lastnih sil, od lastnega angažiranja, jasnega koncipiranja razvojnih usmeritev in čimprejšnjega sistematičnega vzgajanja kadrov vseh vrst profilov, ki bodo sposobni novo dimenzijo obvladati. Nemožeče je v kratkem opisu predstaviti vse težave, ki so se pojavljale zaradi nezaupanja v lastne sile in nezaupanja, da bi naši naporji lahko vplivali tudi na zunanje faktorje, ki omejujejo ali ovirajo poslovno uspešnost v EMO. Rezultat takega nezaupanja, ki pa je z ene strani posledica pomanjkljivega znanja, z druge strani pa izredno slabega sodelovanja med posamezniki in dejavnostmi v EMO, je znan.

Da je temu res tako, lahko danes dokazujemo s sanacijskimi elaborati, ki smo jih izdelali leta 1972 in 1973 in jih primerjamo z elaborati, ki smo jih izdelali leta 1977 za sanacijo izgub iz poslovnega leta 1976. Primerjava tega elaborata kaže, da je za vse TOZD prisotna jasna koncepcija razvoja in da realizacija te razvojne usmeritve pomeni istočasno definitivno sanacijo slabih poslovnih rezultatov in umik s področij nezanesljivega poslovanja. Vse prognoze so bile v posameznih delcih že večkrat dokazane kot izvedljive, kar dokazujejo tudi rezultati poslovanja v prvih šestih mesecih letošnjega leta.

Nastala situacija pa lahko povzroči pretirano samozadovoljstvo, ker smo te, v primerjavi z lan-

skim letom, zadovoljive rezultate dosegli s skromnim angažiranjem in nismo občutili potrebo po vseplošni usklajeni akciji, ki naj bi dala bistveno boljše, resnično zadovoljive rezultate. Da se lahko samozadovoljimo z navideznimi rezultati, dokazuje odnos do poslovne problematike, ki se redno spremlja na PO, ki se hoče na vsak način izpreobrniti v golo formalnost, brez vsebine, čeprav je bila zahteva in dogovor sprejet na PO jasno opredeljena in definirana s kvalitativnim, usklajenim prognoziranjem rezultatov in prevzemanjem odgovornosti za te prognoze. Razprave na PO in podatki, ki se posredujejo PO, način kako se ta problematika obravnava, zahteva zaostritev naših internih medsebojnih odnosov, da bomo lahko uspešneje izvajali dogovorjene naloge.

Znano je, da sem v tem preteklem obdobju večkrat že bil v izredno neugodni situaciji, ko so mi notranji in zunanji krogi očitali, da se ničesar ne zgodi brez mene, ali da hočem storiti vse sam, moramo v tej situaciji oceniti in na osnovi te ocene ukrepati, da ne bi kasneje ugotovili, da kontrolo in izvedbo vseh nalog nisem mogel izvršiti sam. Iz nam vsem dobro poznanih razlogov, da je v EMO bila priznana pravica ne sodelovati, ne pa obveznost, da v najboljši meri sodelujemo in se dopolnjujemo, sem prišel v situacijo, da od sebe zahtevam, da v največji možni meri sodelujem tudi, če je potrebno, v neposrednem operativnem delu z namenom, da vzpostavim na posameznih področjih take odnose, da bo usklajeno delo zagotovilo realizacijo razvojnih in poslovnih usmeritev za posamezne TOZD in DO kot celote. Definitivno sem se odločil za tak rigorozen poseg, ko sem na zadnjem sestanku PO ponovno poslušal »jamranje« v zvezi s prognoziranjem in izvrševanjem poslovnih rezultatov v TOZD POSODA in za ostale TOZD. Situacija brezpogojno zahteva zaostritev pri zahtevi, da smo dolžni sodelovati pri sprejemanju obveznosti, ki ne morejo in ne smejo biti parcialne, temveč le s stališča poslovne uspešnosti cellega tozda in da smo dolžni pri pojavljanju težav te težave tako dolgo obravnavati in reševati, da

ne predstavljajo več problema pri izvajanju poslovne politike na doseganju rezultatov.

Znano je, da je bila ta zaostritev že večkrat zahtevana, da pa jo jaz kot »glavni direktor« nisem in jo verjetno ne bom zmozel izvajati, zaradi tega predlagam DS EMO, da me razreši obveznosti dela na DM glavnega direktorja in da z razpisom za novega direktorja dosežemo možnost, da z novim sodelavcem dosežemo zaostritev v izvajanju dogovorjene poslovne politike, da definitivno razširimo team pri vodenju celotne tovarne in da dosežemo možnost, da se s poglobljeno intenzivnostjo lahko ukvarjam z vzgajanjem tovarišev, ki delajo na organizaciji dela pri projektiranju poslovnih rezultatov in izvajanju vseh funkcij, da se ta poslovni rezultat doseže v okviru posameznega tozda in pri projektiranju in izvajanju razvojnih investicijskih programov, za katere smo se dogovorili in so sestavni del našega razvojnega programa.

Tak ukrep bi omogočil dodatno razbistritev posameznih področij v EMO in pospešil usklajevanje vseh potrebnih funkcij in s tem tudi definitivno opredelil vlogo kadrov, način kadrovanja, način izobraževanja, ki je in bo vedno bolj očiten elementarni del vseh poslovnih odločitev.

Glavni direktor
Miro Jančigaj, dipl. inž. str.

ODGOVOR SODELAVCEM

Ker me je že veliko sodelavcev v OZD EMO spraševalo, kakšno je sedaj stanje v TOZD Orodjarna, tako glede medsebojnih odnosov kot glede uveljavljanja samoupravnih pravic ter nasploh prilik v našem tozdu, bom tem pa tudi vsem ostalim v EMO, ki jih naše razmere zanimajo, poskušal s tem člankom odgovoriti. Članek, ki je pred nekaj časa izšel v EMAJLIRCU, ni bil članek, temveč del zapisnika z razširjene seje OZK v TOZD, je pa povzročil živo zanimanje za naš tozd.

Poslušal sem veliko razglabljanj, tako pozitivnih kot negativnih. Nekateri tovariši so mi očitali, da sem v zapisniku preveč poudarjal besedo »jaz«, torej sebe. Naj jim takoj odgovorim, da pri tem ni šlo zame, temveč je šlo in še gre za samoupravljanje. Stvari, ki sem jih navedel, sem večinoma doživljal sam kot predsednik DS, torej nisem mogel trditi, da jih doživlja nekdo drugi. Da so bile resnične, je razvidno iz zagovora, saj ni bila nobena moja trditev zanikana. Popolnoma logično pa je, da če hočemo neko skupino ljudi onemogočiti, moramo najprej onemogočiti tistega, ki jih vodi (Žal je v naši družbi še vedno marsikje resnica, kakšen je predsednik, takšen je DS — namesto, da bi se vsi zavedali svojih samoupravnih dolžnosti in pravic). To naj bo odgovor tistim v EMO, ki so in še poskušajo na tak način omalovaževati poskus vseh pozitivnih sil v našem TOZD. Saj če bi hotel vzbujati pozornost, bi znal to narediti drugače — to da zame je doslednost na naši socialistični poti in osebno poštenje prva stvar, drugega ne priznavam.

So pa tudi drugačne diskusije. Nekateri trdijo, da je to pač poskus, ki ne bo obrodil nobenega sadu ali pa zelo malo. Povem jim, da živijo v globoki zmoti, saj smo od takrat mnogo stvari postavili na pravo mesto. Naj omenim samo nekaj teh:

Sedaj vsi odločamo o poslovanju naše TOZD prek samoupravnih organov, SDS in DP aktiva.

Ustanovili smo komisijo za opis delovnih nalog, ki bo izdelala kolikor mogoče realne opise le-teh in na podlagi realnih opisov bomo delovne naloge ustrezno ovrednotili ter pri tem dosledno uveljavili ustavno načelo — plačilo po delu in rezultatih dela. Komisija je že na delu in bo do konca septembra izdelala prvi predlog. Komisija, ki obravnava kršitve delovnih dolžnosti, je že obravnavala prve primere in tudi izrekla ustrezne kazni.

Ta mesec je bila verificirana komisija za pravilnost obračuna OD, deluje pa tudi komisija za pritožbe.

Dalje ne bi našteval, ker je že iz tega razvidno, da nismo doživeli tistega, kar so nekateri pred-

videvali, drugi pa želeli, namreč »status quo«! Res nas v začetku ni bilo veliko, ki smo trdno verjeli, da bo v takšnih razmerah samoupravljanje zaživelo, toda polagoma so se ljudje prepričali, da je to tudi pri nas možno, čeprav je še vedno nekaj skeptikov, ki stojijo ob strani. Mogoče zaradi lastnih interesov.

Pri vsem tem naj omenim, da smo samoupravni organi imeli v nastalih razmerah vsestransko pomoč občinskih DPO, predvsem ZK in sindikata, pomoč komunistov znotraj TOZD in vodstev drugih PO, ter pomoč sekretarja samoupr. org. EMO. Upam si celo trditi, da če bi v vsaki naši TOZD posamezniki premagali lastne interese ter začeli delovati tako kot to določata ustava in zakon o združenem delu, ne bi v EMO prišlo do ostavke glavnega direktorja, temveč bi ostavko morali dati nekateri drugi tovariši. Saj vsi vemo, da je glavni direktor tov. inž. Miro JANČIGAJ vložil maksimum svojega dela, znanja in časa za rešitev EMO. Da njegovi naporji niso bili zaman, nam je dokazal polletni obračun, toda on sam ne more več, ostale vodilne strukture pa zopet stopajo po starih stopinjah, če naj sodim po dosedanjih rezultatih, ki smo jih dosegli v drugem polletju.

In kaj nas čaka?

Gašperlin Jože

Jasna perspektiva TOZD tovarna kotlov

Izdelovanje kotlov za centralno kurjavo se je začelo v EMO nekako tik pred drugo svetovno vojno. Tradicija na tem področju je dolga in tudi izkušenj je mnogo. Od začetka pa do danes se proizvodnja kotlov za centralno ogrevanje ni mnogo spremenila. Še sedaj prevladuje preveč ročnega obrtniškega dela, česar se delavci v tej TOZD dobro zavedajo in se že nekaj let nazaj borijo s težavami, ki pa jih bodo tudi uspešno premagali.

O tem, kako je TOZD tovarna kotlov poslovala v prvem polletju, smo že pisali. V drugem polletju je na vidiku prav tako uspešno poslovanje, kot je bilo v prvem, morda še celo boljše. Gotovo je, da bodo plan za tekoče leto dosegli.

Stara klasična izdelava kotlov polagoma izginja in pojavljajo se novi izdelki, ki so sicer zahtevni, vendar to zahtevnost delavci v TOZD obvladajo.

Gostecnik Ivo: »Če bi imeli urejene prostore, bi mnogo več naredili.«

Letošnji plan se bo v primerjavi z letom 1976 povečal po vrednosti za 78 odstotkov zaradi izvajanja dodatnih aranžmajev s področja toplotne tehnike in zaradi obstoječega razvojnega kadra v TOZD.

Zaradi znanja o razvoju in o možnostih plasmana na tržišču je to povečanje možno in uresničljivo po vrednosti, manj pa na povečanju tonaže. Pri večjih delih, ki jih ta TOZD opravlja, je vredno omeniti veliko toplarno v Preboldu.

Iz razgovora z direktorjem TOZD smo zvedeli, da bi lahko realizirali še mnogo več, če bi imeli na razpolago dovolj strokovnega kadra v proizvodnji.

Zaradi prizadevnega lastnega razvojnega dela je uspelo TOZD razširiti proizvodni program na vročevodne in parne kotle z velikimi zmogljivostmi in z vključevanjem v sodelovanje s firmo OMNIKAL iz Nemčije.

Tak program pa ne morejo izpeljati v obstoječih proizvodnih prostorih, saj je republiški inšpektorat za delo izdal celo odločbo, da moramo prenehati s proizvodnjo v sedanjih prostorih dne 31. junija 1977, če se razmere na področju varstva pri delu ne uredijo.

Ker so bili v preteklih letih doseženi uspehi in zaradi možnosti pridobivanja dohodka na področju toplotne tehnike ima TOZD tovarna kotlov v izdelavi investicijski program, ki naj bi bil uresničen v letu 1979. Tu je mišljena predvsem graditev nove proizvodne hale in drugih proizvodnih zmogljivosti. Tako bo lahko tudi uresničen sprejet razvojni program.

V novem investicijskem programu je predvsem poudarek na takem razvoju, ki bo omogočil zmanjšanje težkega fizičnega dela in vključil v razvoj mnogo več strokovnega intelektualnega znanja.

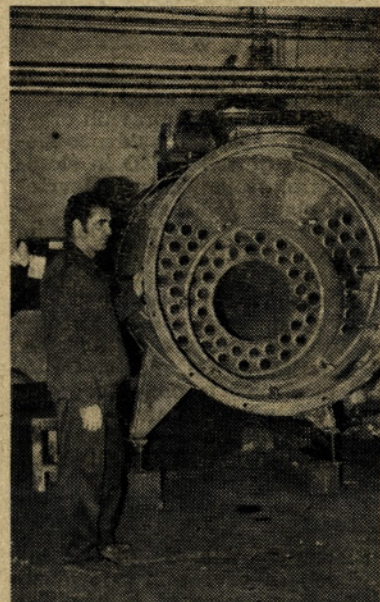
Razumljivo je, da zahteva program korenite spremembe v organizaciji dela v proizvodnji kakor tudi v komercialnem poslovanju. TOZD bo povezan s projektantskimi organizacijami, kar je predvsem važno za njen nadaljnji razvoj. Ena tretjina proizvodnje je predvidena za izvoz.

O problematiki v TOZD tovarna kotlov smo se pogovarjali tudi s predsednikom sindikalne organizacije TOZD tovarišem Slavkom Adamičem, ki nam je povedal naslednje:

O težkih pogojih dela v naši TOZD se naša sindikalna organizacija ubada že kake štiri leta ali bolje rečeno že od začetka sedanjega mandata. Pogoji dela so res težki in nemogoči glede na značaj proizvodnje. Pretesni so prostori, kjer dela okrog 80 delavcev.

Sindikalna organizacija je že mnogokrat opozarjala na ta problem in to dela tudi sedaj. Sindikalna organizacija si tudi prizadeva za večjo produktivnost dela in spodbuja svoje člane k temu, vendar ob sedanjih pogojih dela lahko trdim, da je večjo produktivnost od sedanje zelo težko doseči. Poudariti moram, da ob takih pogojih dela je zelo malo nezgod, kar pomeni, da so delavci, kar se tiče varstva pri delu, dobro vzgojeni.

Po zagotovilih merodajnih forumov v OZD se resno pripravljajo in dela na izgradnji novih proizvodnih prostorov. Zagotovljeno je bilo, da bomo dobili do konca julija t. l. podrobne informacije o tej gradnji, vendar doslej tega še nismo prejeli. Ko bomo to informacijo dobili, bodo o njej razpravljale naše samoupravne delovne skupine in organi samoupravljanja v TOZD.

Slavko Adamič: »Delovni pogoji so neznosni...«

Glede na to, da sem večkrat na raznih sejah bodisi poslovnega odbora ali drugega organa upravljanja, lahko rečem, da po informacijah, ki sem jih tamkaj slišal, bo do graditve novih prostorov res prišlo. Bil bi skrajni čas, da se s tem začne ter člane kolektiva tudi o vsem tem informira.

Sindikalna organizacija je mnogo razpravljala o delitvi OD po dejansko opravljenem delu in v skladu z zahtevami zakona o združenem delu. Po moji oceni, ki izhaja iz razprave, sedanji sistem delitve OD ni dovršen in je še mnogo nezadovoljstva med delavci. V naši TOZD je mnogo predstavitev na višje ovrednotena delovna mesta in predstavitev naploh, kar ovira delo, vendar mislim, da morajo predstavitev na višje ovrednotena delovna mesta v kratkem času pokazati večji poslovni rezultat, če so bile izvršene v ta namen in to zahteva organizacija dela.

Sindikalna organizacija v naši TOZD se bo še naprej zavzemala za večjo delovno storilnost, za večji dohodek in v skladu s tem za sistem delitve osebnih dohodkov po dejansko opravljenem delu. Če hočemo to doseči, se bo moral delavski svet TOZD, samoupravne delovne skupine in naša organizacija dogovoriti o taki delitvi in jo sprejeti, kajti na ta način je mogoče doseči to, kar si želimo. Samo eden, dva ali mala skupina ljudi ne more odločati o sistemu delitve po opravljenem delu.

Krepitev položaja delovnega človeka

Močno smo že zakoračili v priprave na 9. kongres Zveze komunistov Slovenije in 11. kongres Zveze komunistov Jugoslavije. Sedaj nam je znana že tudi idejna usmeritev teh priprav. Osrednje v predkongresni dejavnosti bo nedvomno boj za krepitev položaja delovnega človeka v socialističnih samoupravnih odnosih, zato se moramo usmeriti v dograjevanje političnega sistema. Pri tem so nam glavno vodilo sklepi 30. seje predsedstva CK ZKJ. Tovariš Edvard Kardelj je na tej seji dejal, da ne spreminjamo osnov našega političnega sistema, niti osnovnih institucionalnih rešitev, ampak gre predvsem za spremembe načina našega političnega delovanja in tudi za spremembe v načinu razmišljanja v politiki in političnem delovanju. Pri tem je predvsem poglobljeno spoznanje, da bo delavčev vpliv prevladujoč na vseh področjih le, ako bo lahko resnično izrazil svojo materialno moč v temeljni organizaciji združenega dela.

Svoje delovanje in pozornosti moramo torej usmeriti k temeljni

organizaciji združenega dela, k delavcu in njegovim interesom in poglobitnim problemom, ki jih čuti. Ako bomo delali tako, bomo lahko spoznali tudi širše družbene interese in probleme, kajti v bistvu se na delovnem mestu delavca prelamljajo vsa družbena vprašanja.

In kakšne so metode in način političnega delovanja? To je predvsem uresničenje naše politike in naših ciljev. Ker pa smo si v samoupravni družbi zastavili za cilj, da ustvarimo materialno in duhovno blagostanje, moramo predvsem zagotoviti tak položaj delavca, da bo resnično subjekt vsega družbenega odločanja o družbeni reprodukciji. O tem je lepo povedal tovariš Kardelj, da človekove sreče ne more ustvarjati nihče drug namesto njega samega in da tega ne more narediti država, ne sistem in tudi partija ne. Sreča je odvisna predvsem od človekove sposobnosti, od njegove volje in pripravljenosti, da se kot subjekt vključuje v naše samoupravno in politično delovanje.

Samoupravna delavska kontrola OZD EMO

Samoupravna delavska kontrola (SDK) naše delovne organizacije je na 4. redni seji, ki je bila dne 29. 8. 1977 pregledal sklepe o sprejemanju sanacijskih programov in obravnava še drugo gradivo. Sejo je vodil predsednik Mirko Doberšek. Sklepe, ki so jih sprejeli na tej seji, objavljamo, da bodo z njimi seznanjeni vsi članj delovne organizacije. Sprejeti so bili naslednji sklepi:

1.

SDK ugotavlja, da je potrebno predlog ukrepov za izvedbo sanacije DO, glede zagotovitve stalnih tržnih raziskav, obvladovanja tržišča v vsakem času in za usmerjanje bodočega razvoja, pospešiti in pod poročilo DS DO.

2.

Predlog ukrepov za izvedbo sanacije DO zadeva tudi pospešitev reorganizacije sektorja marketing v smislu organiziranja poslovnice za prodajo na domačem in tujem tržišču po posameznih TOZD in vzpostavitev soodvisnosti s TOZD tako, da bodo delavci v poslovnih nagrajevani na osnovi rezultatov poslovanja TOZD. Za izvedbo tega je bilo zadolženo vodstvo SM, vodstvo TOZD in vodstvo sektorja za poslovno koordinacijo.

Rok izvršitve do 30. 6. 1977.

SDK ugotavlja, da ta sklep ni bil izvršen.

3.

SDK ugotavlja, da ni bil izvršen naslednji sklep:

— sektor za poslovno koordinacijo se mora reorganizirati tako, da bo postala kadrovska funkcija sestavni del priprave predlogov za poslovne odločitve in izvajanje poslovnih odločitev samoupravnih organov in ostalih individualnih poslovnih organov. Zadolženi: vodstvo sektorja za poslovno koordinacijo s kadrovsko in organizacijsko službo.

Rok do 30. 6. 1977.

4.

Nadalje SDK ugotavlja, da kadrovska služba ni izdelala za vsako TOZD program kadrovskega izpopolnjevanja obstoječih kadrov, program štipendiranja, program uvajanja pripravnikov in program reelekcije vodstvenega in vodilnega kadra, ki bi naj obsegal zamenjavo vsaj eno osmino teh kadrov. SDK delovne organizacije opozarja kadrovske službo, da omenjeni program čimprej izdelata.

5.

SDK opozarja DS SS, da ni izvršila naslednjega sklepa:

— vse funkcije, ki bodo ostale tudi vnaprej v okviru skupnih služb, se morajo organizirati tako, da bo poslovanje skupnih služb in način dela v celoti podrejen interesom TOZD. Izdelati je treba program vraščanja delavcev skupnih služb v delo TOZD in odvisnosti od rezultatov poslovanja TOZD.

6.

SDK delovne organizacije je sprejela naslednji sklep:

Sekretariat samoupravnih organov mora zagotoviti evidenco glede poročanja DS TOZD in skupnih služb, o planiranju in izvrševanju plana. Voditi se mora poseben delovodnik z odgovarjajočim arhivom poročil. V kolikor se v dveh mesecih zaporedno posluje neuspešno, mora direktor TOZD ali skupnih služb posebej predložiti v obravnavo predlog ukrepov za izboljšanje poslovanja. Če se tudi na osnovi te obravnave stanje ne izboljša, se uvede postopek ugotavljanja odgovornosti, ki ga opravi SDK v TOZD ali skupnih službah.

7.

SDK ugotavlja, da pretok informacij in vzvratnih informacij ni dosežen. Delno se je izboljšal pretok informacij, medtem ko se pretok vzvratnih informacij ni.

8.

Pri ugotavljanju izvrševanja sklepov je SDK ugotovila, da ni bil izvršen sklep:

da se mora do 30. 6. 1977 zasedi DM tajnika, ki mora skupaj s sekretariatom samoupravnih organov do 30. 9. 1977 predlagati vsem samoupravnim organom TOZD in skupnih služb ustrezen predlog, ki bo zagotavljal izvršitev vseh navedenih zahtev. Če bo sistem dela zahteval dopolnitev sistemizacije, je treba tudi predlagati. Zadolženi: vodstvo DO, in vodstvo SPK.

9.

SDK zadolžuje SPK, da izdela začasne kriterije za dodelitev jubilejnih nagrad za leto 1977, dokler ne bo urejeno s SSA.

10.

SDK ugotavlja, da ni bil izvršen 8. sklep 8. redne seje delavskega sveta delovne organizacije, z dne 24. 5. 1977. SDK sprejme naslednji sklep:

da mora sektor za poslovno koordinacijo pismeno poročati vodstvu DO o izvršitvi 8. sklepa 8. redne seje DS DO.

11.

SDK vzame na znanje opozorilo pravne službe o nepravilni in nezakoniti razporeditvi tov. Majde BRGLEZ na DM pomočnik vodje tehnične projektivne službe. SDK je seznanjena z uvedbo postopka, ki ga je DS SS uvedla. DM je nujno potrebno z ozirom na naloge v sanacijskem in investicijskem programu.

12.

SDK vzame v vednost obvestilo republiškega sekretariata za delo, o težji nesreči v TOZD Orodjarna dne 15. 4. 1977. Do nesreče je prišlo zaradi neupoštevanja predpisov in zakonov iz varstva pri delu in s strani vodstva TOZD Orodjarna.

13.

SDK je obravnavala ugotovitve in predloge v zvezi s sanacijskimi programi DO EMO Celje, ki jih je posredovala Inštitutu za ekonomiko investicij pri Ljubljanski banki, podružnica Celje.

14.

Predsednik SDK prebere dopis SDK DS SS z dne 13. 5. 1977, ker še niso sprejeli odgovora, kako je SDK EMO rešila zadevo s privatnimi kooperanti. SDK DO sprejme sklep:

da se mora ugotoviti ali so kooperacije s kooperanti upravičene ali ne.

15.

Sekretar samoupravnih organov tov. Pratkanar Stevo je poro-

čal o delu SDK v okviru občine Celje. Sestanki se niso mogli izvajati zaradi nesklepčnosti komisije. Potrebno je izdelati plan dela te komisije do konca leta. Naloga komisije je predvsem v tem, da ugotovi, kako se sanacijski program izvaja v tistih TOZD, ki so v letu 1976 poslovali z izgubo ali pa na robu rentabilnosti. SDK sprejme sklep:

da mora vodstvo podjetja poročati o izvajanju sanacijskega programa.

16.

SDK sprejme sklep:

da mora plansko analitska služba predložiti poročilo o finančnem rezultatu posameznih TOZD in DS SS.

17.

Nadalje sprejme SDK sklep:

da morajo komisije za usklajevanje samoupravnih aktov zakona o združenem delu DO EMO, tozdov in delovne skupnosti skupnih služb pospešeno in resneje pristopiti k delu.

Sklepi poslovnega odbora

Na 3. izredni seji dne 30. 8. 1977 je poslovni odbor delovne organizacije EMO sprejel naslednje sklepe:

1.

Poslovni odbor se strinja z oceno glavnega direktorja o stanju poslovanja posameznih TOZD in EMO kot celote za obdobje prvih osmih mesecev t. l. in z njegovo oceno doseganja poslovnih rezultatov do konca leta.

2.

Poslovni odbor delovne organizacije predlaga delavskemu svetu DO, da uvede postopek za razrešitve opravljanja dela na DM glavnemu direktorju v OZD EMO tov. Mira JANCIGAJA, s tem da po prvi oceni poslovni odbor meni, da ta razrešitev lahko pomeni dodatno uveljavitev naporov za definitivno sanacijo in razvoj EMA.

3.

Poslovni odbor odobrava službeno potovanje tov. Miru JANCIGAJU v Budimpešto v dneh od 1. in 2. 9. 1977 na razgovor o možnosti dobave tehnološkega Know-hawa in opreme za lužilnico ter emajlirnico v Madžarsko.

4.

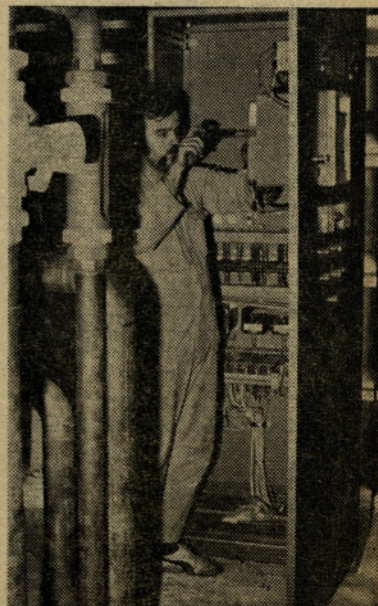
PO imenuje v komisijo za pripravo bilance vseh obstoječih medsebojnih odnosov z ZP ISKRO naslednje člane: tov. Draga Mrav-laka, tov. Jožeta Turnška ter tov. Danila Kralja.

5.

Na osnovi 15. sklepa 44. redne seje z dne 28. 7. 1977 za nabavo avtomobilov za servisno službo, poslovni odbor posreduje predlog DS, ki ga naj ugodno reši.

6.

Izvrši se popravek 5. sklepa 45. redne seje PO, z dne 5. 8. 1977 za TOZD ODPRESKOV IN AVTO-KOLES za mesec julij, popravlja se, da je proizvodnja izvršena 98,2, prodaja pa 97,20 %, namesto, kot je bilo navedeno v zapisniku, da je proizvodnja izvršena 46 %, prodaja pa 96 %.

Strokovni delavec opravlja zelo zahtevno delo na napravah komandne omarice pri plinski napeljavi. Ta naprava je avtomatizirana, zato mora biti delo opravljeno precizno in natančno.

DESETA REDNA SEJA DS EMO

Dne 30. 8. 1977 je bila 10. redna seja delavskega sveta EMO, na kateri so razpravljali o polletnem poročilu o poslovanju delovne organizacije EMO in o nekaterih drugih važnih vprašanjih za poslovanje podjetja.

Sklepe te seje objavljamo v celoti, tako da bodo vsi člani delovne organizacije EMO seznanjeni z njimi.

Sklepi 10. redne seje DS EMO

1.

Delavski svet DO sprejme poročilo o izvajanju sklepov delavskega sveta DO, ker se neizvršeni sklepi nanašajo na sanacijo DO in reorganizacijo DS SS bo komisija za sanacijo podala kompletno poročilo na prihodnji seji DS.

26. sklep 7. redne seje DS se mora izvršiti pred običajnim rokom, to je za podelitev jubilejnih nagrad, to se pravi izdelati kriterije za te nagrade.

2.

sklepe poslovnega odbora DO
Delavski svet potrjuje delo in med 8. in 10. redno sejo delavskega sveta, to je od 35. do 47. redne seje poslovnega odbora:

Skupne službe	Višek	Manjko
material	699,75 din	2.622,85 din
polizdelki	—	14.516,80 din
odpis materiala	—	37.400,13 din
TOZD radiat. KTO 310	832,00 din	—
TOZD kotli: KTO 310	236,00 din	—
TOZD kontejner: KTO 310	39.318,00 din	—
TOZD posoda: KTO 608	—	190,96 din

TOZD kotli — servis

material	376.908,01 din	86.933,78 din
polizdelki	3.709,63 din	1.140,80 din
prod. Celje	—	29.342,65 din
prod. Beograd	—	645,43 din

— poslovni odbor predlaga DS, da se višek v servisu knjiži kot izredni dohodek, manjko na KTO osebne zadolžitve

— nastale manjke v industrijski prodajalni Celje, ki so posledica zaključne inventure iz l. 1976, se knjiži v breme PO

— industrijska prodajalna Beograd predlaga DS, da se na osebni račun tov. Milana Petroviča zmanjša osebna obremenitev za 645,43 din zaradi dvakratno obračunanega prometnega davka

— PO predlaga DS, da se ostali viški knjižijo kot izredni dohodek, manjki kot izredni izdatki TOZD, kjer so ti nastali.

Službi izvoza se dovoli pripis pozitivne razlike ZDA \$ 288,02, ki je nastala z dodatnim plačilom stroškov prevoza iz zavarovanja s strani kupca Abastos y Fabrica de Dulces po izvoznem zaključku št. 10.619.

Na predlog sektorja marketing se dovoli odpis negativne razlike DM 234 (din 1.371,60) po izvoznem zaključku 10586.

PO se strinja, da delovna organizacija EMO sklene pogodbo o naložitvi sredstev na vpogled z Ljubljansko banko podružnico Celje.

PO predlaga v potrditev kandidata za delegata v SIS SRS za ekonomske odnose s tujino za vse TOZD tov. Marjana Piliha, dir.

»Na predlog SPK — splošna služba PO daje soglasje samoupravni stanovanjski skupnosti Celje za koriščenje amortizacijskih sredstev stanovanjskih zgradb v znesku 55.137,14 za pokrivanje stroškov za izgradnjo 8 drvarnic na Mariborski 53.«

»Poslovni odbor se strinja s tem, da delovna organizacija EMO najame kredit iz združenih sredstev stanovanjskega sklada, kateri je bil razpisan na IV. natečaju pri samoupravni stanovanjski skupnosti Celje v višini 12.000.000 din za nakup 30 stanovanj. PO sprejme predlog stanovanjskega odbora za razpis natečaja za individualno gradnjo.

»Poslovni odbor vzame na znanje poročilo o inventurnih razlikah od I.—IV. 1977 in predlaga DS naslednje sklepe:

SM, za namestnika Bredo Svetina, sam. referenta uvoza.

PO predlaga DS imenovanje delegata DO EMO za skupščino združenja Gospodarske zbornice gl. direktorja tov. Mira Jančigaja, dipl. inž.

Na osnovi 14. sklepa 44. redne seje PO, z dne 28. 7. 1977 za nabavo avtomobilov za servisno službo poslovni odbor posreduje predlog delavskemu svetu delovne organizacije, ki ga naj ugodno reši.

Delavski svet potrjuje poslovno poročilo DO EMO za obdobje od I.—VI. 1977 in ugotavlja, da je DO kot celota zaključila poslovnanje za prvo polletje s pozitivnim rezultatom, obenem ugotavlja, da sta TOZD TOBI in TOZD EMO-kontejner zaključila prvo polletje z negativnim finančnim rezultatom. DS je seznanjen o podvzetih ukrepih v TOZD TOBI ter o rebalansu plana in sanacijskega programa za drugo polletje ter za TOZD EMOKONTEJNER sprejet sanacijski program.

4.

Delavski svet se strinja z oceno glavnega direktorja o stanju poslovanja posameznih TOZD in EMO kot celote, za obdobje prvih osmih mesecev t. l. in z njegovo oceno doseganja poslovnih rezultatov do konca leta.

5.

Na predlog glavnega direktorja EMO, tov. Mira Jančigaja za razrešitev opravljanja dela na DM glavni direktor v DO EMO, delavski svet delovne organizacije sprejme sklep, da se uvede postopek za razrešitev opravljanja dela na DM glavni direktor v DO EMO, tov. Mira JANČIGAJA, dipl. inž. strojništva, s tem da po prvi oceni DS meni, da ta razrešitev lahko pomeni dodatno uveljavitev naporov za definitivno sanacijo in razvoj EMO.

6.

DS sklene, da DO EMO kot član Ljubljanske banke soglaša:

1. s predloženim programom naložb o širjenju mreže materialne osnove Ljubljanske banke, podružnice Celje v letu 1977 za din 29.183.635 z dinamiko porabe in zagotovitvijo sredstev razvidnih iz programa, vključno z najetjem investicijskih kreditov v znesku 10.157.625 din.

Iz predvidene porabe je odobreno za združevanje sredstev 3.881.378 din za zagotovitev izvajanja programa širjenja materialne osnove v podružnicah, ki ne razpolagajo z zadostnimi viri sredstev.

2. Izvršni odbor podružnice je seznanjen s posamezno naložbo in v okviru investicijskega načrta sprejema ustrezne ukrepe, tako o pričetku izvajanja investicij kot o zagotovitvi sredstev.

Delavski svet delovne organizacije EMO Celje je na svoji seji dne 30. 8. 1977 sprejel naslednji:

PRAVILNIK o prometu

1. člen

S tem pravilnikom se ureja promet in parkiranje na cestnih in parkirnih površinah, na katerih ima podjetje pravico uporabe, kakor tudi ukrepi za nespoštovanje njegovih določb.

2. člen

Parkirni prostor »I« — meji na upravno poslopje, kolesarnico in Kovinarsko ulico in je namenjen za parkiranje osebnih vozil, motornih koles in koles. Dovoz in odvoz je iz Kovinarske ceste in Mariborske ceste. Smer prometa je nakazana s prometnimi znaki, s prometnimi označbami so zaznamovane tudi parkirne površine.

Parkirni prostor »II« — meji na PETROL, industrijski tir, ograjo LIK SAVINJA in Bežigrasko cesto ter je namenjen pred vhodom v podjetje na Bežigraski cesti za promet in parkiranje tovornih vozil. Na drugih označenih mestih pa je dovoljeno za parkiranje osebnih vozil in motornih koles.

Kolesa in motorna kolesa se hranijo (last naših delavcev) v kolesarnici. Kolesarnica je pod

3. Člani Ljubljanske banke podružnice Celje soglašamo s predloženim programom naložb Ljubljanske banke v širjenju njene materialne osnove v letu 1977.

7.

Na osnovi poročila odbora za izvedbo referenduma DO EMO delavski svet ugotavlja, kar je razvidno iz rezultatov za posamezno TOZD in DS SS, da je več kot 50 % delavcev v vsaki TOZD in D SSS glasovala za izstop DO EMO iz SOZD ISKRA. S tem je predlog delavskega sveta potrjen.

8.

Na predlog SPK DS potrjuje pravilnik o prometu na področju DO EMO, s tem da zadoljuje poslovni odbor DO, da obravnava in obvesti DS o izvajanju 4. člena tega pravilnika. SPK mora točno ugotoviti potrebno število parkirnih prostorov za zunanje stranke.

9.

Delavski svet delovne organizacije potrjuje predlog stanovanjskega odbora za dodelitev stanovanja tov. Stanki ŠUMAK izven prioritete liste.

10.

Odobri se podpis jamstvene pogodbe za dodelitev stanovanja za mlado družino iz naslova solidarnosti za delavca Milana KRISTANA, TOZD KOTLI.

nadzorstvom. Delavci so dolžni kolesa v kolesarnici zaklepati!

3. člen

Parkiranje vozil je dovoljeno le na označenih mestih.

4. člen

Parkirna mesta na območju parkirnega prostora I, ki so označena s števkami, so rezervirana za službena vozila in vozila poslovnih gostov. Pred temi parkirnimi prostori je postavljen prometni znak, da je parkiranje prepovedano od 6. do 14. ure za vsa vozila, razen za goraj navedena.

5. člen

Izvajanje tega pravilnika nadzorujejo delavci službe zavarovanja podjetja.

6. člen

V primeru, da delavci podjetja ne morejo zagotoviti spoštovanje parkirnega in prometnega reda, imajo pravico zahtevati od delavcev občinske straže ali LM, da vzpostavijo red, zlasti pa še, da odredijo odstranitev nepravilno parkiranega vozila.

7. člen

Imetnik nepravilno parkiranega vozila je dolžan stroške vlečne službe plačati ob prevzemu vozila.

Ta pravilnik začne veljati v roku 8 dni po sprejemu.

Predsednik DS
Pavla Bizjak

V razpravi več gradiv za samoupravne sporazume o združenem varstvu v SR Sloveniji

Delegatski obveščevalec zdravstvene skupnosti Slovenije št. 5 prinaša kar štiri predloge samoupravnih sporazumov in sicer samoupravni sporazum o pravicah iz enotnega programa zdravstvenega varstva SR Slovenije in o načinu urejanja pravic iz zdravstvenega varstva; samoupravni sporazum o razporeditvi zdravstvenih organizacij v SR Sloveniji, opredelitev njihovih zmogljivosti in o medsebojni delitvi dela in samoupravni sporazum o kadrovski in štipendijski politiki na področju zdravstvenega varstva v SR Sloveniji. Zaradi obširnosti celotnega materiala se bom v nadaljevanju držal samo prvega, ki govori o pravicah iz enotnega in dodatnega programa zdravstvenega varstva v SR Sloveniji.

Delovni ljudje in občani združeni v občinskih in zdravstvenih skupnostih v SR Sloveniji, s sporazumom opredeljujejo pravice iz enotnega programa zdravstvenega varstva, ki so zanje takega pomena, da si njihovo uresničevanje jamčijo z medsebojno solidarnostjo, ne glede na dohodkovne možnosti v posamezni občini. Na osnovi tega je v triindvajsetih točkah podrobno razčlenjeno, kaj vse zajema načelo enotnega programa zdravstvenega varstva. V to spada:

- odkrivanje, preprečevanje, zatiranje in zdravljenje nalezljivih bolezni
 - zdravstveno varstvo novorojenčkov, dojenčkov in predšolskih otrok do šestega leta starosti
 - zdravstveno varstvo šolske in druge mladine od 7. do 19. leta ter rednih študentov višjih in visokih šol ter akademij do 26. leta starosti
 - zdravstveno varstvo žensk v zvezi z nosečnostjo, porodom, materinstvom in kontracepcijo
 - zdravstvena aktivnost za zgodnje odkrivanje in zdravljenje sladkorne bolezni, zvišanje krvnega pritiska, predrakastih obolenj, mišičnih in živčno-mišičnih obolenj ter njihovo zdravljenje
 - nego in zdravljenje duševnih bolnikov, ki lahko zaradi narave bolezni ogrožajo svoja življenja ali življenja drugih, zdravljenje alkoholizma in narkomanije ter epilepsije
 - zdravljenje in nega na domu s patronažo
 - zdravstveno varstvo v primerih nesreč pri delu ter poklicnih bolezni
 - zdravstveno varstvo udeležencev NOB
 - aktivnost za organizirano zdravstveno vzgojo prebivalstva
 - pravico do zdravil in potnih stroškov
 - zdravstveno varstvo delovnih ljudi in občanov po mednarodnih sporazumih, oziroma med njihovim delom ter bivanjem v tujini.
- V drugem delu predloga samoupravnega sporazuma osnutek obravnava način urejanja pravic

iz dodatnega programa zdravstvenega varstva. Člen 25. pravi: »Delovni ljudje, delavci ter občani združeni v občinskih zdravstvenih skupnostih v Sloveniji, s posebnim samoupravnim sporazumom ali drugim samoupravnim splošnim aktom določijo pravice dodatnega programa zdravstvenega varstva za območje občine, regije, ki zadevajo:

- denarne dajatve iz zdravstvenega zavarovanja,
- neposredno zdravstveno varstvo, ki je take narave, da si ga v zdravstveni skupnosti zagotavljajo delovni ljudje in občani v celoti ali s sorazmerno visoko participacijo skupnosti k posameznim zdravstvenim storitvam. Znesek doplačila uporabnikom pa mora biti družbeno ter strokovno utemeljeno in ne sme onemogočiti delovnim ljudem ter občanom uveljavljanja teh pravic,
- oblike zdravstvenega varstva, ki so take narave, da se ohranijo le, če to dovoljujejo dohodkovne možnosti, ob sorazmerno majhni participacijski skupnosti ali pa se lahko v celoti opustijo.

Člen 26. podrobneje obravnava posamezne pravice oziroma našteva zdravstvene storitve iz tega naslova.

Člen 27. pa našteva posamezne kategorije občanov, ki naj bi bili oproščeni doplačila stroškov, to so predvsem:

- udeleženci NOB, vojaški invalidi, španski borci, borci za severno mejo
- uživalci stalne družbene podpore
- upokojeanci z varstvenim dodatkom in še druge kategorije občanov, ki so tudi dosedaj uživali posebno socialno varnost.

Člen 28. pa prinaša novost v naše zdravstveno varstvo, to je diferencirane stopnje prispevka zdravstvene skupnosti občanom k posameznim zdravstvenim storitvam ali pripomočku v mejah pravic dodatnega programa zdravstvenega varstva. Prispevek je odvisen od skupnega dohodka občana, oziroma družine, zagotov-

ljenega za preteklo leto in ki se bo konkretno določil po skupinah, v katere se razvrščajo delovni ljudje in občani takole:

— v prvi skupini so tisti, katerih skupni dohodek na družinskega člana v preteklem letu presega 100 % povprečnega osebnega dohodka na zaposlenega v SR Sloveniji

— v drugo skupino so tisti, ki so imeli dohodek na družinskega člana nad 50 % do 100 % povprečnega osebnega dohodka na zaposlenega

— v tretji skupini so tisti, ki so imeli do 50 % zneska povprečnega osebnega dohodka na zaposlenega v SR Sloveniji.

Ožji in širši družinski člani delovnih ljudi ter občanov se uvrščajo v enake skupine, če stalno živijo v skupnem gospodinjstvu.

Člen 29. podrobneje obravnava ugotavljanje osebnih dohodkov delavcev, njihovih družinskih članov in dokazovanje razvrstitev v posamezne skupine. Ta člen govori tudi o četrti skupini, to je o

opravičencih do 100 % plačila iz naslova zdravstvenega varstva.

V členu 30. zdravstvene skupnosti določajo za posamezne zdravstvene storitve iz člena 26 konkretne zneske oziroma participacije uporabnikov. Pri tem bodo prispevale za delovne ljudi in občane razvrščene po skupinah posamezne zneske, ki znašajo:

— za prvo skupino najmanj 80 odstotkov cene zdravstvene storitve

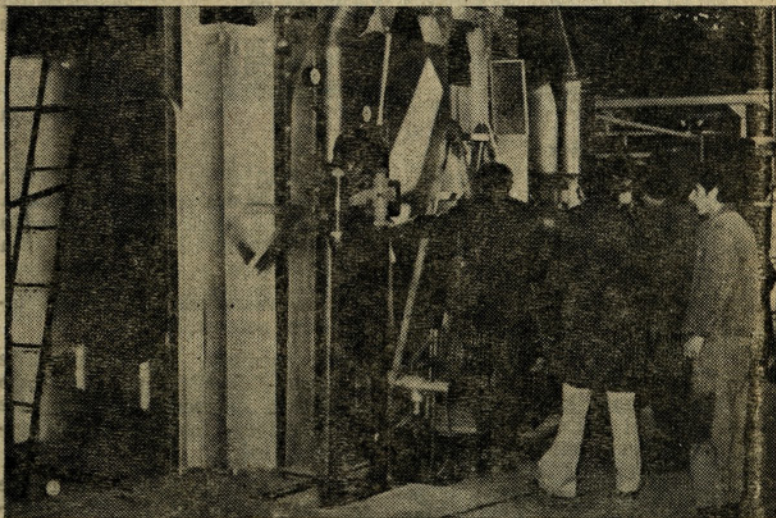
— za drugo skupino najmanj 85 odstotkov cene zdravstvene storitve in

— za tretjo skupino najmanj 80 odstotkov cene zdravstvene storitve

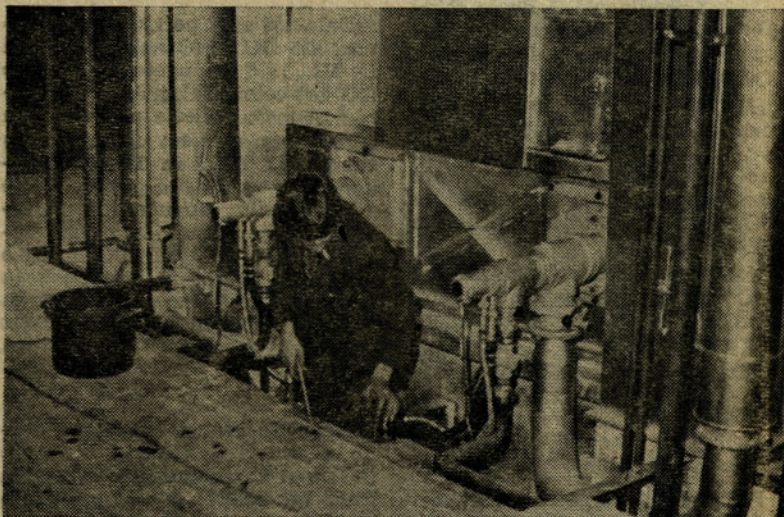
Skupščine zdravstvenih skupnosti bodo glede na dodatek sredstev in glede na obseg uveljavljanja zdravstvenega varstva v primerjavi z načrtovanjem, usklajevale zneske participacije ter določevale njihovo vsakokratno višino.

(Nadaljevanje na 7. strani)

Prehod na plin

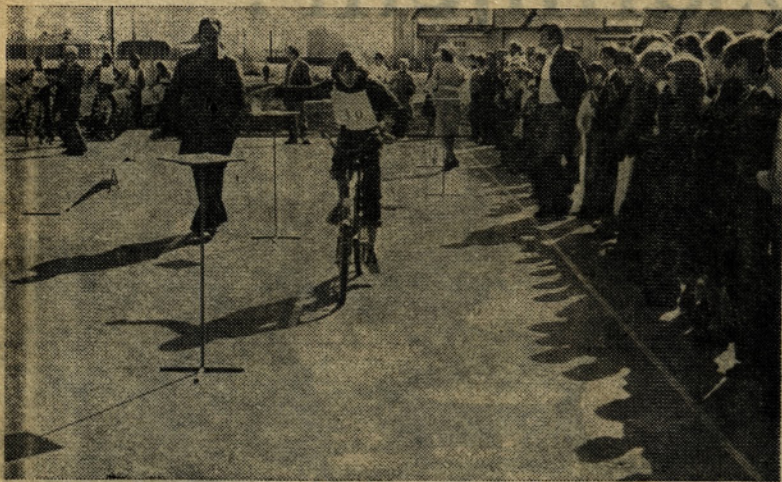

V emajlirnici si naši strokovni delavci ogledujejo naprave pri konti peči, da bi bilo delo čimbolj strokovno opravljeno in tudi pravočasno narejeno.

Delavci iz vzdrževalne službe imajo zelo odgovorno delo, ko pripravljajo na konti pečeh novo plinsko napeljavo.

LT za vzgojo mladih

Naše Društvo ljudske tehnike EMO ima bogat program za prometno vzgojo mlajših in starejših občanov, ki ga načrtno izvaja. Številni delavci so opravili tečaje za upravljanje motornih koles, zlasti tečaje za znanje iz prometnih predpisov. Poleg tega so opravili tečaje za šoferje amaterje mnogi naši delavci in delavke, ki so si nabavili železne konjičke potem, ko so opravili voziške izpite. Društvo LT EMO prireja tudi številna tekmovanja (eno izmed teh kaže gornja slika) za mlade kolesarje, mopediste in avtomobiliste. Pri tem je zlasti popularno tekmovanje pod naslovom »Lov na lisice«, katerega se udeležujejo mnogi šoferji amaterji.

V RAZPRAVI VEČ GRADIV ZA SAMOUPRAVNE SPORAZUME O ZDRAVSTVENEM VARSTVU V SR SLOVENIJI

(Nadaljevanje s 6. strani)

Ne glede na določbo te točke nosijo delovni ljudje in občani sami stroške zdravstvenih storitev, nastalih v zvezi s pregledom in obiskom, oziroma za zdravlila na recept, če ti ne presegajo 30 din.

Največji možni znesek doplačila občanov v enem koledarskem mesecu pri uveljavljanju pravic iz 26. člena znaša:

- v prvi skupini 2.000 din v isti zdravstveni organizaciji oziroma 2.500 din v vseh zdravstvenih organizacijah, kjer so se zdravili

- v drugi skupini 1.500 din v isti zdravstveni, oziroma 2.000 v vseh zdravstvenih organizacijah, kjer so se zdravili

- v tretji skupini 1.000 din v isti 1.500 v vseh zdravstvenih organizacijah, kjer so se zdravili.

V zgornjih zneskih niso vračunana doplačila uporabnikov za zdravlila na recepte.

Člen 31. nakazuje, da bodo zdravstvene skupnosti v skladu z dohodkovnimi možnostmi, ob sorazmerno nižji participaciji v mejah pravice iz dodatnega programa zdravstvenega varstva zagotovile tudi nekatere druge oblike neposrednega zdravstvenega varstva in sicer:

- specialistične preglede vseh kategorij prebivalstva v SR Slovenije brez napotnice,

- prevoze z rešilnimi avtomobili

- hišne obiske, ki niso zajeti v enotnem programu zdravstvenega varstva

- neobvezna cepiva

- zobotehnična in zobno proteksična dela

- koristno zdraviliško zdravljenje

- ortopedske pripomočke, ki niso zajeti v osnovnem programu
- očala in očesne pripomočke, slušne aparate

- zdraviliške preglede, preiskave in zdravstvene storitve na zahtevo delovnih ljudi in občanov.

Člen 32. določa, da v primeru, če dohodkovne možnosti zdravstvene skupnosti ne omogočajo ohranitve, oziroma zagotavljanja pravic do neposrednega varstva iz člena 31., da jih lahko povsem opustijo, oziroma občani v celoti krijejo njihove stroške.

Ko zdravstvena skupnost participira pri stroških za posamezne oblike neposrednega zdravstvenega varstva iz te točke gradiva upošteva materialno stanje delavcev ter drugih delovnih ljudi in občanov, ter zanje uvede diferencirano participacijo, pri čemer upošteva njihovo razvrstitev. Konkretno višino participacije skupnosti za posamezne pravice in za posamezne kategorije varovancev določajo delavci ter občani s samoupravnim sporazumom ali z drugim samoupravnim splošnim aktom. Pri tem določajo zneske, ki jih zdravstvena skupnost participira k zdravstvenim storitvam in sicer:

- za tretjo skupino največ 40 odstotkov cene zdravstvene storitve

- za drugo skupino največ 30 odstotkov cene zdravstvene storitve

- za prvo skupino največ 20 odstotkov cene zdravstvene storitve.

Občani, ki so po 27. členu oproščeni doplačila za pravice iz dodatnega programa zdravstvenega varstva, so opravičeni do partici-

ZA JAVNO RAZPRAVO

Ljubljanska banka — podružnica Celje nam je poslala dopis, v katerem nas prosi, naj objavimo sklep izvršilnega odbora podružnice o javni razpravi ustavne preobrazbe Ljubljanske banke podružnice Celje. Da bi bili vsi naši delavci in delavke seznanjeni s tem sklepom in o njem razpravljali in dali svoje pripombe, ga v celoti objavljamo.

SKLEP IZVRŠILNEGA ODBORA PODRUŽNICE O JAVNI RAZPRAVI USTAVNE PREOBRAZBE LJUBLJANSKE BANKE PODRUŽNICE CELJE

V skladu s sklepom 2. koferece upravljavcev Ljubljanske banke z dne 12. 7. 1977 in zadolžitvijo izvršilnega odbora podružnice kot koordinacijskega odbora za konstituiranje Ljubljanske banke podružnice Celje po zakonu o bančnem in kreditnem sistemu, sprejema izvršilni odbor podružnice naslednje SKLEPE:

1.

Izvršilni odbor Ljubljanske banke podružnice Celje sprejme predložene osnutke SS o združitvi v temeljno banko in SS o združitvi v združeno banko.

2.

Oba osnutka z izhodišči za oblikovanje temeljne banke območja

daje izvršilni odbor podružnice v javno razpravo vsem OZD, TOZD, SIS, internim bankam, drugim samoupravnim organizacijam in in skupnostim ter drugim družbeno-pravnim osebam, kot tudi vsem zainteresiranim dejavnikom ter poziva, da v javni razpravi s svojimi stališči, mnenji in pripombami sooblikuje družbeno-ekonomske usmeritve za organiziranost

- a) temeljne banke
- b) Ljubljanske banke — združene banke.

3.

Na osnovi predloženih dokumentov predlaga opredelitev do naslednjih predlogov za organiziranost Ljubljanske banke podružnice Celje v temeljno banko:

- a) Ljubljanska banka podružnica Celje se organizira kot temeljna banka in posluje z imenom Splošna banka Celje, Celje.

- b) V okviru Splošne banke Celje se organizira stanovanjska poslovna enota s sedežem v Celju.

- c) Za razporejanje skupnega dohodka naj se javna razprava opredeli do 87. člena osnutka SS o ma oblikuje morebitne dodatne združitvi v temeljno banko oziroma variante, ki bodo služile za izdelavo dokončnega predloga.

- d) Splošna banka Celje ima individualni poslovni organ.

4.

Zadolžuje upravljalске organe in strokovne službe delovnih organizacij, da za javno razpravo pripravijo vse potrebne analize in prikaze, ki bodo delavcem in delovnim ljudem v OZD in TOZD, samoupravnih interesnih skupnostih, družbeno pravnim osebam omogočile konkreten vpogled v vsa pomembna dejstva, ki se nanašajo na združevanje dela in sredstev v banki, njihovo uporabo in v odnose, ki so se doslej oblikovali med njihovo delovno organizacijo in banko.

V določenih delovnih organizacijah bo opravljena javna razprava, kjer bodo sodelovali tudi organi upravljanja in predstavniki družbenopolitične strukture posamezne občine.

5.

Na podlagi rezultatov javne razprave koordinacijski odbor oblikuje predlog Samoupravnega sporazuma o združitvi v Splošno banko Celje in ugotovi stališča do Samoupravnega sporazuma o združitvi v Ljubljansko banko — združeno banko.

6.

Javna razprava traja do 30. septembra letos.

IZVRŠILNI ODBOR
LB PODRUŽNICE CELJE

Stevo Pratnekar

Zakaj so osamljeni?

Naša industrijska prodajalna si je težko utirala pot, da je postala res prava prodajalna naših izdelkov, tistih, ki gredo kot kaže zelo v promet. To je predvsem posoda slabše kvalitete, ki jo potrošniki dobijo ceneje, ker ni prvovrstno blago.

Nekoč je naša industrijska prodajalna domovala v garaži v uravnem poslopiju, sedaj pa domuje na Mariborski cesti v prostorih, kjer je imela NEGA nekoč svoj frizerski salon. Menda je bil prostor celo za tak lepotilni salon nekoliko premajhen, še manjši pa je za tako trgovino, kot je naša industrijska prodajalna.

Ob novogradnjah, ki se obetajo v Gaberju ali njegovi neposredni bližini, bi morali tisti, ki jim je kaj do tega, da bi postala industrijska prodajalna EMO sodobnejša, misliti na druge prostore, morda celo na tiste, ki se na-

lovno skupino, ki ima oziroma naj bi imela določene pravice. Doslej niso dobili nobenega osnutka samoupravnega akta, da bi se z njim seznanili ali morda dali tudi svoje pripombe, čeprav je bilo osnutkov samoupravnih aktov v zadnjih letih kar precej. Tudi našega Emajlirca niso dobivali, dokler ni pred kratkim sama poslovodkinja ostro zahtevala, naj jim redno pošiljajo časopis.

Kar se tiče tistega najobčutljivejšega samoupravnega akta, ki določa plačo, če lahko tako rečemo, ga sploh niso videli, čeprav bi ga morala v osnutku obravnavati

Kupcev v prodajalni nikdar ne manjka. Prodajalci radi ugodijo njihovim zahtevam, če je le mogoče.

bi imeli take delovne prostore, ki bi omogočali bolj sproščeno prodajo v primerno urejenem prostoru.

Industrijska prodajalna EMO je v letih svojega poslovanja opravičila svoj obstoj. Delavci in delavke so pri svojem delu skrbni in marljivi. Med njimi vladajo taki medsebojni odnosi, ki bi bili lahko za zgled marsikateri delovni skupini.

Postavlja se vprašanje, zakaj so ti delavci »odtrgani«[»] proti svoji volji od dogajanja v kolektivu, zakaj so oddaljeni od samoupravljanja, zakaj niso informirani o vsem tem, o čemer so informirani ostali delavci EMO.

Če je njihovo stroškovno mesto pri skupnih službah, bi morali vsekakor prejemati odgovarjajoča navodila za poslovanje od teh služb, če pa spadajo kot že povedano v TOZD tovarna posode, tedaj morajo biti informirani o vsem dogajanju na področju saupoštevamo njihove težke delovmoupravljanja od vodstva te TOZD.

Ker industrijska prodajalna EMO ni in ne more biti sama sebi namen in ker tam marljivo delajo naši delavci, smo prepričani, da bo ta članek dosegel svoj namen, da se bodo razmere uredile v veliko zadovoljstvo in veselje vseh, ki se ukvarjajo z zahtevnim delom v tej prodajalni.

ej

Vedno si kupci posodo in druge izdelke pazljivo ogledajo in se pogovarjajo s prodajalci, ki jim radi svetujejo.

hajajo zasedeni v stavbi, ki jo je zgradila EMO za svoje delavce, če bo trgovina te prostore izpraznila.

V naši industrijski prodajalni dela deset delavcev in delavk. Ko smo jih obiskali, so nam povedali, da se čutijo osamljene, saj pravzaprav niti dobro ne vedo, kam spadajo. Stroškovno mesto imajo pri delovni skupnosti skupnih služb EMO, organizacijsko pa spadajo v TOZD tovarna posode. Niti prvi, niti drugi se malo ali nič ne brigajo zanje.

V vseh letih poslovanja doslej niso prejeli nobenega navodila o poslovanju, kar bi jim bilo včasih v izdatno pomoč. Znajti se morajo sami, kajti čeprav so zelo blizu tovarne, se čutijo zelo, zelo oddaljene.

Vemo, da teh deset delavcev in delavk sestavlja samoupravno de-

njihova samoupravna delovna skupina. Taka morda namerna izolacija nas zelo prizadene, so nam povedali. Prizadene jih tembolj, ker čutijo svojo pripadnost delovni skupnosti EMO.

Kot že omenjeno, je vprašanje prostorov za prodajo izdelkov zelo problematično. Vsi prostori so tako natrpani, da se prodajalci in kupci komaj gibljejo. Poleg tega nimajo niti primerne računskega stroja, brez katerega si trgovine niti ne moremo predstavljati. Iz tovarne sicer dobijo stare že skoraj dotrajane računske stroje, ki pa se hitro pokvari, kajti računski stroj je v trgovini v stalnem pogonu.

Povedali so nam, da znaša skupni letni promet nekaj čez eno milijardo in pol starih dinarjev. To ni majhna vsota, zlasti če ne pogoje, v katerih sedaj delajo. Ta znesek pa bi lahko potrojili, če

Malo skladišče ob prodajnih prostorih in prodajalna sta vedno nabito polna izdelkov, tako da se je težko gibati v malem prostoru, ki še ostaja.

*Izkoristimo
smotrno naš
delovni čas*

PROBLEMI PLANIRANJA V OZD

V skladu z ustavnimi določili imajo delavci v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela pravico in dolžnost zastavljati svoje razvojne cilje, plane in programe razvoja svojih organizacij ter te plane in programe usklajevati v okviru asociacij, v katere se združujejo. Hkrati pa jih usklajujejo s programi družbenopolitičnih skupnosti ter tako zagotavljajo in usklajujejo optimalne ekonomske odnose v celotni družbeni reprodukciji.

Se dobre štiri mesece nas loči do konca tekočega leta, zato moramo že sedaj izvršiti vse, kar je potrebno za kratkoročno in dolgoročno planiranje. Sodeč po dosedanjih pripravah bomo letos bolj razumno in odgovorno zastavili naše bodoče gospodarske cilje. Ta članek povzemamo po vsebini, ki je bila objavljena v SLOVENIJA PARALELE leta 1975, vendar je še sedaj zelo aktualen.

V sistemu družbenega planiranja so temeljne organizacije in krajevne skupnosti njegovi osnovni nosilci. Glede na to morajo torej TOZD vsake DO napraviti svoje plane razvoja ter jih uskladiti:

— v okviru sestavljene OZD, kolikor se DO združuje z drugimi,

— v okviru poslovnih združenj in SIS, v katere se TOZD ali DO vključuje s svojimi interesi.

Poleg tega pa mora svoje razvojne programe in plane uskladiti z globalnimi izhodišči družbenogospodarskega razvoja, ki ga programirajo družbenopolitične skupnosti: krajevne skupnosti, občine, skupnosti občin, republike in federacija.

S takim usklajevanjem razvojnih programov se praktično aplicirajo ustavna določila o samoupravnem planiranju.

Da pa bo samoupravno planiranje dobilo tudi kvaliteto optimalnega planiranja procesa družbene reprodukcije, morajo vsi nosilci planiranja izdelovati plane sočasno in jih permanentno usklajevati na podlagi skupnih interesov ter na osnovi solidarnosti in vzajemnosti v združenem delu.

Srednjeročni plan v OZD

Bistvena kvaliteta samoupravnega planiranja v združenem delu je, da upošteva ne samo klasični, podjetniški vidik planiranja, temveč predvsem vidik izboljšanja pogojev dela in življenja delavcev. Ne gre torej le za optimalizacijo proizvodno-poslovnega procesa kot takega, ampak za celovito programiranje urejanja poslovanja s sočasnim urejanjem delovnih pogojev delavcev, zaposlenih v OZD.

V tem sestavku se omejujejo na nekatere probleme poslovnega planiranja v OZD, ki dobiva z usklajevanjem ciljev, programov in planov v združenem de-

lu posebno kvaliteto z naslednjih gledišč:

— skladnejšega gospodarskega in družbenega razvoja, s tendenco postopnega odpravljanja strukturnih nesorazmerij v gospodarstvu in optimalizacije gospodarjenja v širših proizvodno menjalnih kompleksih.

— permanentnega in sočasnega usklajevanja planiranja in replaniranja v združenem delu s tendenco postopnih horizontalnih in vertikalnih integracij OZD, ki se medsebojno dohodkovno povezujejo.

Organizacija združenega dela TOZD, DO in SOZD so zdaj pred zelo zahtevno in odgovorno nalogo: izdelati srednjeročne razvojne plane za obdobje 1976—1980.

Zahtevnost in celo problematičnost izvedbe naloge pa je pogojena predvsem z naslednjimi razlogi:

— planiranju v mnogih OZD do pred kratkim niso pripisovali posebnega pomena,

— v večini OZD niso izgrajeni celoviti informativni sistemi, ki omogočajo učinkovito upravljanje s poslovnimi procesi;

— enostavne matematične modele programiranja, s katerimi je mogoče mnogo bolj kvalitetno planirati kot z doslej znanimi klasičnimi metodami, poznajo in uporabljajo le redke OZD;

— za področje planiranja primanjkuje strokovnih kadrov. To pomanjkanje se občuti zlasti zdaj, ko se planiranje kot bistvenemu elementu samoupravnega odločanja pripisuje v organizacijskem procesu velik pomen;

— čeprav je sistem družbenega planiranja z vsebinskega vidika v naši novi ustavi povsem jasno družbeno in gospodarsko opredeljen, ni še v celoti izgrajen z vidika metodologije planiranja v asociacijah združenega dela;

— še vedno obstaja precejšnja poslovna nesamostojnost posameznih TOZD, kar sploh ni v skladu z osnovnimi načeli nove ustave. Zato je potrebno v najkrajšem času izgraditi sisteme resničnega samoupravnega odločanja v sleherni TOZD. Bistveni element tega pa je ravno planiranje, ki ima družbenoekonomsko obeležje in ki omogoča najbolj smotrni potek organizacijskega procesa ter hkrati uresničevanje procesa samoupravljanja. Z vidika vključevanja vseh delavcev v združenem delu v proces odločanja, se planiranje ne sme omejevati samo na sprejemanje in potrjevanje planov, temveč mora

postati ena od najbolj pomembnih oblik samoupravnega odločanja o vseh razvojnih in tekočih problemih reprodukcije posameznih TOZD.

Srednjeročni plani OZD se bodo uskladili s plani samoupravnih interesnih skupnosti ter družbenopolitičnih skupnosti prek minimuma kazalcev razvoja ter prek predvidenih dveh usklajevalnih postopkov. V prvem postopku se usklajujejo osnutki, v drugem pa že predlogi planov. Osnovni instrument usklajevanja so družbeni dogovori in samoupravni sporazumi. Že za pripravo minimuma kazalcev razvoja posameznih OZD so potrebna razvojna izhodišča oziroma posamezni elementi dolgoročnega plana razvoja.

Za izdelavo kompleksnega srednjeročnega plana posamezne OZD pa bo treba izdelati vse posamične plane, ki se nanašajo na posamezne poslovne funkcije in aktivnosti OZD. Poseben problem so

tiste OZD, ki poslujejo na meji rentabilnosti in za katere mora biti srednjeročni razvojni program hkrati preventivni sanacijski oziroma stabilizacijski program. Gospodarski in socialni razvoj takih OZD je vezan na znatna investicijska sredstva, kar otežkoča izdelavo realnega srednjeročnega programa. Diagnoze obstoječega stanja v takih OZD sicer večkrat pokažejo, da je z dolgoročnimi sanacijskimi ukrepi na področju notranje ekonomske ter boljše organiziranosti vseh poslovnih funkcij možno izboljšati poslovni uspeh. Vendar takega razvoja v pravem pomenu besede, ki bi zagotovil dolgoročno kontinuirano gospodarsko rast OZD ter dolgoročno socialno varnost delavcev, ni mogoče pričakovati brez povezovanja v širše okvire združenega dela. Zato je usklajevanje planskih oziroma razvojnih ciljev gospodarsko problematične OZD z interesi širše družbene skupnosti primarno vprašanje.

NEZGODE PRI DELU

V TOZD tovarna posode se je poškodoval Dragan Pavlovič.

Poškodovanec je delal kot kovinski delavec I pri stiskalnici »Ravne« inv. št. 11796. Stiskalnica je glede na ostale delovne priprave novejšega tipa. Nevarno območje ima zavarovano s foto celico, tako da so v tem območju izključene poškodbe. Stiskalnica je bila v času obratovanja v redu in je pravilno delovala.

Tudi ob zadnjem pregledu, kakor ob prejšnjih ni bilo ugotovljenih večjih pomanjklivosti.

Poškodovanec je vstavljal pokrove (EMO 5 KR) v stiskalnici. Pri odlaganju zadnjega pokrova se je nekoliko zamudil, zato je pohitel, da bi prestregel naslednji pokrov preden bi padel iz stiskalnice, pri tem se je prijel za letev izmetača in to ravno na mestu, kjer v letev udarja regulirni drog, tako da mu je poškodovalo sredinec in prstanec leve roke.

Niti sam poškodovanec niti predpostavljani ne morejo razložiti, zakaj se je poškodovanec prijel za letev. Ob normalnem delu se to ni potrebno in je tudi neprirodno, saj se letev giblje na višini od 170 do 220 cm.

Ker je v tem primeru poškodba težja, se bo odgovornost posameznika ugotavljala še naknadno.

Kljub temu je potrebno urediti zaščito tako, da tudi praktično ne bo mogoče priti z roko v to območje in s tem preprečiti še podobne nesreče.

Potrebno je pregledati tudi ostale stiskalnice in ugotoviti, če so tudi na njih potrebne zaščite.

V TOZD tovarna TOBI v Bistrici se je poškodoval Vinko Rat.

Pri prevažanju polizdelkov z boks paleta in paletnim viličarjem v oddelku surovinskih obdelave med posameznimi fazami tehnološkega postopka, je pri manevriranju s krmilno ročico, katero se opravlja z obema rokama, in sicer s kazalcema, s pritiskom

na ročico stikala je med manevriranjem zadela ob odloženo boks paleta. Pri tem se je ročica stikala odlomila in mu istočasno stisnila palec leve roke, pri tem mu poškodovala prvi členek navedenega prsta.

Poškodovanec je dobil takoj prvo pomoč v sobi prve pomoči in je bil pripeljan v mariborsko bolnišnico.

Mesto poškodbe se je zavarovalo v svrhu ugotavljanja načina poškodb.

Obvestilo se je službo varstva pri delu EMO Celje in direktorja TOZD TOBI, postajo milice Ruše, republiškega inšpektorja za delo — pisмено obvestilo, ker po telefonu ni bil dosegljiv.

Za to delo se takoj določi oseba z ustrezno usposobljenostjo.

Preveriti v TOZD TOBI vsa podobna delovna mesta, v kolikor jih upravljajo zato usposobljeni delavci.

Pri tem stroju se je ponesrečil Dragan Pavlovič.

Jasna stališča ZS Slovenije

Objavljamo stališča seje razširjenega sekretariata predsedstva republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije do nekaterih metod ocenjevanja delovnega prispevka delavcev. Ta stališča objavljamo zato, da se bo z njimi seznanil vsak naš delavec.

Z zakonom o združenem delu smo opredelili poglobljanje samoupravne socialistične demokracije na vseh področjih življenja in dela delavcev in postavili v središče sistema delavca, da sam, v sodelovanju z drugimi delavci, enakopravno odloča o celotni družbeni reprodukciji in pri tem zlasti odloča o pridobivanju in razporejanju dohodka ter delitvi sredstev za osebne dohodke.

Z zakonom o združenem delu smo se obvezali, da najpozneje s 1. 1. 1978 uveljavimo določbe o ugotavljanju celotnega prihodka, razporejanju dohodka in čistega dohodka ter delitvi sredstev za osebne dohodke in za skupno porabo sredstev.

Sindikati smo na vseh ravneh spodbudili sprejemanje programov za uresničevanje zakona o združenem delu. Ti programi so sprejeti v večini temeljnih organizacij združenega dela. Načrtovano delo poteka več ali manj po programih, so pa velike razlike v intenzivnosti pri uresničevanju posameznih nalog.

Pri uveljavljanju načela delitve po delu, ki ga opredeljujejo predvsem člani zakona od 125. do 138., je v temeljnih organizacijah združenega dela že veliko storjenega.

V to uresničevanje in razreševanje konkretnih problemov ter opredeljevanje stališč se vključujejo, poleg sindikatov, tudi gospodarska zbornica Slovenije in republiški sekretariat za delo. V to delo se deloma vključujejo tudi strokovne institucije, vendar ne dovolj koordinirano. Poleg tega pa tudi vsebina njihovega dela, po naši oceni, kljub njihovi dobri nameri, ni vedno v celoti usklajena z izhodišči zakona o združenem delu.

Sekretariat predsedstva RS ZSS v razširjeni sestavi je razpravljal o eni takih metod, to je o metodi **VREDNOTENJA DELAVČEVE UČINKOVITOSTI**, ki ima nekaj elementov, kateri upoštevajo delavčev učinek, vendar metoda sama uveljavlja predvsem sistem ocenjevanja delavca in njegovega prispevka z vidika količine dela, kakovosti dela, odnosa do sredstev pri delu in delovnih pogojev ter odnosa do ljudi. Metoda torej ne upošteva vseh z zakonom predpisanih elementov za ugotavljanje prispevka delavca na osnovi življenja in minulega dela. Poleg tega pomanjkljivosti pa metoda podreja merjenje delavčevega prispevka ocenjevanju delavca. Ker se ta metoda večkrat nekritično uveljavlja v temeljnih organizacijah združenega dela, opozarjamo posebej na nekatera nesporeljiva izhodišča:

1. Metoda ocenjevanja delavca ni sprejemljiva, zlasti ne v temeljnih organizacijah združene-

ga dela materialne proizvodnje, kjer že sedaj merijo količino in kvaliteto dela z bolj ali manj objektivnimi merili. Predvsem tu je možno meriti in ne ocenjevati tudi uspešnost uporabe sredstev, pri delu dosežene prihranke, torej, gospodarjenje s sredstvi in upravljanje z njimi.

2. Metoda ocenjevanja delovnega prispevka, ne pa delavca, so lahko le dodatni pripomoček merjenja doseženih delovnih rezultatov. Omenjena metoda ne nudi niti rešitev glede merjenja prispevka delavca z inovacijami, racionalizacijami in drugimi oblikami njegove ustvarjalnosti pri delu z družbenimi sredstvi, ki lahko pomembno prispevajo k povečanju dohodka TOZD in so zato tudi element delitve osebnih dohodkov.

3. Metoda predlaga kot možne kriterije ocenjevanja delovne uspešnosti tudi odgovornost pri delu in samostojnost pri odločitvah. Ta dva elementa sta lahko kriterija za vrednotenje zahtevnosti dela (sestavljenosti). Kriterij uspešnosti vodenja naloge pa je v celoti vprašljiv, ker se mora rezultat tega pokazati v boljši kakovosti, večji količini ali gospo-

darnosti oziroma v večjem dohodku.

V metodi je nesporeljiv tudi predlagani postopek ocenjevanja delavca. Po tem postopku nadrejeni ocenjuje delavca. Zaradi takšnega pristopa je nesporno, da metoda ocenjevanja delavca in ne delovnega prispevka, ohranja odnose nadrejenosti in podrejenosti ter upaja disciplino prek osebnih dohodkov, ne pa z zakonom predvidenim postopkom. Tako postavljen sistem »poslušnosti« do nadrejenih zaradi večje discipline, lahko daje trenutno celo večje finančne rezultate, vendar je v nasprotju z našimi samoupravnimi načeli, da samo delo in rezultati dela določajo položaj delavca.

3. Zakon o združenem delu določa, da delavci začasno ugotavljajo in izplačujejo osebne dohodke za dobo, ki ne smejo biti daljše od enega meseca in da morajo upoštevati tudi za izplačilo akontacije, osnove in merila, ki ustrezajo rezultatom delavčevega dela in njegovega prispevka v tej dobi, kar mora biti urejeno v pisnem obračunu akontacije. Določa tudi dokončni obračun osebnega dohodka za vsakega delavca, ki mora biti delavcu vročen v pis-

meni obliki, upošteva vse merila. Šestmesečno oziroma trimesečno ocenjevanje delavcev, kakršnega predlaga omenjena metoda, pa nima zakonske osnove.

4. Predlagana metoda pomeni le drugačen način razdelitve »obstoječe« mase sredstev za osebne dohodke med posamezne delavce, ne motivira pa delavcev za pridobivanje večjega dohodka in s tem tudi večjih osebnih dohodkov, na pravih osnovah.

5. Tudi odprava teh in drugih pomanjkljivosti, ki jih vsebuje predlagana metoda, še vedno ne more služiti kot osnova za graditev takšnih odnosov v delitvi osebnih dohodkov, kot jih določa zakon o združenem delu.

Sekretariat predsedstva RS ZSS meni, da je potrebno v vseh osnovnih organizacijah sindikata, kjer se odločajo za kakršnokoli metodo ugotavljanja delovnega prispevka, te metode temeljito oceniti. Še posebej kritično pa je potrebno oceniti posamezne elemente ponujenih metod in njihovo skladnost z ustavo in zakonom o združenem delu.

Sekretariat
predsedstva RS ZSS

Učinkovito orožje

Glasila združenega dela so učinkovito orožje delavcev v njihovem samoosvobodilnem boju, je na srečanju organizatorjev obveščanja, urednikov in novinarjev glasil združenega dela, ki je bilo v četrtek 7. 7. v Kliničnem centru v Ljubljani, dejal sekretar izvršnega komiteja predsedstva CK ZKS Franc Setinec.

V naši republiki izhaja skoraj petsto časnikov, ki jih izdajajo delovne organizacije. Ti časniki izhajajo na ravni temeljnih organizacij združenega dela in v višjih oblikah njihovega povezovanja (slednji prevladujejo). V Sloveniji delavci združujemo delo v šest tisoč temeljnih organizacijah združenega dela, ki so povezane v približno tisoč delovnih organizacij. To pomeni, da lastna glasila izdaja že približno polovica delovnih organizacij; pregled nad glasili, ki ga ima naša komisija, pa kaže, da izdajajo svoja glasila praktično vse večje delovne organizacije v naši republiki.

Če vemo, da obstoj glasila med drugim pogojuje tudi višina njegove naklade, lahko hitro izračunamo, da je zgornja meja števila glasil združenega dela v naši republiki manj kot tisoč, že danes pa je naklada ene številke vseh glasil združenega dela blizu osemsto tisoč izvodov. Nedvomno impozantna številka, ki dokazuje, da so glasila združenega dela resnična sedma sila!

Če smo z razširjenostjo glasil združenega dela lahko še kar zadovoljni, pri tem pa seveda ne smemo prepustiti lagodju in brezbriznosti kot posledici doseženih

rezultatov, z vsebino teh glasil še zdaleč ne moremo biti. Še vse pre pogosto so le albumi doseženih uspehov, čisto so orodje v rokah tehokratov in birokratov, ki se jih poslužujejo, da bi prikazali svoje uspehe, namesto da bi glasila združenega dela bila resnične samoupravne tribune! Torej proč z lakiranjem ter lažnim mirom in idiliko, ko vendar vemo, da je spreminjanje medsebojnih odnosov v združenem delu nadaljevanje revolucije — ta pa ni brez konfliktov!

Glasila v združenem delu so samo en aspekt informiranja delavcev, kanal za pretok informacij, ki ima svoje dobre pa tudi slabe strani — med slednjimi omenimo predvsem njihovo premajhno aktualnost (težko je biti aktualen, ko večina glasil izhaja mesečno) — in slabe možnosti za povratni tok informiranja, to je za pogovor. Sindikati zato še kako poudarjamo, da so sindikalne skupine kot eden načinov organiziranega srečevanja delavcev in demokratičnih oblik ustvarjalnega dialoga zelo primerne za vsebinsko dorečeno samoupravno izrekanje in odločanje.

Glasila združenega dela so sestavni del informacijskega sistema v naši republiki. Ne smejo pa se zapirati za tovarniške plotove, odprta morajo biti za vso družbenopolitično problematiko, tako svoje ožje kot širše družbenopolitične skupnosti! Ne gre za to, da iz slehernega tovarniškega glasila naredimo pomanjšano Delo; številni problemi, ki jih osrednja glasila prikazujejo načelno, se na

ravni temeljne organizacije izkazujejo konkretno. Primer: štirje zakoni, zakon o delovnih razmerjih, zakon o referendumu, zakon o samoupravnih delavski kontroli in zakon o volitvah in odpoklicu organov upravljanja, o katerih sindikati te dni začnemo javno razpravo, so nedvomno pomemben sistemski ukrep, ki ga morajo javno obravnavati vsa glasila; republiška in pokrajinska seveda z drugega aspekta kot glasila združenega dela.

Če smo zapisali, da so glasila združenega dela sestavni del informacijskega sistema, naj to svojo vlogo tudi dejansko opravljajo, zato je za obstoj in razvoj glasil združenega dela odgovorna vsa organizirana družbena skupnost, posebej pa še sindikati, ki smo dolžni razvijati delavsko samoupravljanje kot eno najpomembnejših pridobitev naše socialistične revolucije, seveda ob sodelovanju še drugih osveščenih družbenih sil.

Dopisujte
v svoje
glasilo!

IZ PRAKSE SODIŠČ ZDRUŽENEGA DELA

Sodišča združenega dela imajo, kot je razvidno iz pogostnosti obravnav mnogo dela. Delavci se največ obračajo na ta sodišča za zaščito svojih zakonitih pravic. Posredujemo nekaj primerov, ki so poučni tudi za nas, kateri so bili objavljeni v Delavski enotnosti.

Pogodba o delu in nadurno delo

Delavec je zahteval plačilo zneska 35.000 din na podlagi pogodbe o delu, ki jo je sklenil s svojo temeljno organizacijo, podpisal pa je ni direktor temeljne organizacije niti pooblaščen delavec, ampak vodja določene službe.

Temeljna organizacija delavčevi zahtevi ni ugodila, ker je ugotovila, da pogodba ni bila veljavno sklenjena, saj je ni odobrila pristojni samoupravni organ. Tudi sodišče združenega dela prve stopnje je zahtevek predlagatelja v celoti zavrnilo in navedlo, da predlagatelj ni navedel dejstev niti ni ponudil dokazov, na podlagi katerih ni bilo možno ugotoviti, da je njegov zahtevek res utemeljen.

Tudi sodišče združenega dela SR Slovenije je pritožbo predlagatelja zavrnilo in potrdilo odločitev sodišča prve stopnje. Pri tem je poudarilo, da ni pravne temelja za predlagateljev zahtevek, ne le zato, ker pooblaščen delavec ni podpisal pogodbe, ampak tudi zato, ker je bila pogodba sklenjena v nasprotju s samoupravnim sporazumom o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu in v nasprotju s členom 70 zakona o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu.

Če je delavec delal več kot poln delovni čas, bi pomenilo, da zahteva plačilo za nadurno delo. Tako nadurno delo pa lahko v skladu s samoupravnim splošnim aktom odredi direktor temeljne organizacije ali drugi pooblaščen delavec s posebno pismeno odločbo. Take odločbe pa ni bilo in je tudi pogodba o delu ne more nadomestiti. Nadurno delo ni bilo evidentirano na objektivni način, ampak je delavec sam, po lastni zamisli in po lastnih pogledih vodil evidenco o nadurnem delu, ki naj bi ga opravil.

Iz navedene odločbe sodišča združenega dela SR Slovenije torej sledi, da delavec, ki je v delovnem razmerju, ne more skleniti pogodbe o delu s svojo temeljno organizacijo. Ob tem je treba poudariti tudi določbo čl. 175 zakona o združenem delu, da delavec, ki za temeljno organizacijo začasno ali občasno opravlja delo, ni v delovnem razmerju. Delo se opravlja po pogodbi, traja pa lahko le določen čas ali pa je potrebno le od časa do časa. Tako predvideva tudi 223 čl. osnutka zakona o delovnih razmerjih, da sme tako delo trajati največ 30 dni v posameznem koledarskem letu, če ne gre za pogodbo o prodaji posameznih proizvodov določene vrste ali za opravljanje določenega sezonskega dela. Še bolj

jasna, je določba istega osnutka v čl. 226, ki izrecno poudarja, da se lahko pogodba o delu sklene samo z delavcem, ki je nezaposlen ali delno zaposlen, razen če pristojna skupnost za zaposlovanje ugotovi, da ni zaposlenih ali delno zaposlenih oseb.

Ali lahko več lažjih kršitev delovnih dolžnosti pomeni hujšo kršitev?

Sodišče združenega dela je ugodilo zahtevku delavca in spremenilo sklep disciplinske komisije temeljne organizacije, s katerim je bil delavcu izrečen ukrep prenehanja delovnega razmerja. Ugotovilo je, da delavec ni storil nobene hujše kršitve, saj so vse njegove kršitve lažjega značaja, zato bi mu lahko disciplinska komisija izrekla le milejši ukrep, ki se izreka za lažjo kršitev delovnih dolžnosti. Res je, je ugotavljalo sodišče prve stopnje, da določa samoupravni sporazum o medsebojnih razmerjih v združenem delu, da ponavljanje lažjih kršitev pomeni hujšo kršitev, toda taka določba ne more biti v skladu z zakonom. Sodišče si je razlagalo navedeno določbo tako, da mora biti delavec že kaznovan za nekatere lažje kršitve, ko pa ponovi take lažje kršitve, se štejejo kršitve za hujše. Sodišče je menilo, da za isto kršitev delavec ne more biti dvakrat kaznovan.

Na pritožbo temeljne organizacije je sodišče združenega dela spremenilo odločbo sodišča prve stopnje in delavčev zahtevek zavrnilo, tako da je postala pravno-močna odločitev o disciplinskem ukrepu. Napačno je stališče prve stopnje sodišča, je poudarilo pritožbeno sodišče, saj lahko temeljna organizacija samostojno določa v samoupravnem splošnem aktu, katere kršitve bo opredelila kot lažje in katere kot hujše kršitve. Res je, da ne more biti lažja kršitev hkrati tudi hujša, če je storjena ena sama kršitev, pač pa ni izključena možnost, da se v primeru več lažjih kršitev določi, da preidejo lažje kršitve v eno samo hujšo kršitev. Tako, denimo delavec, ki je več mesecev izostajal z dela samo po en dan v tednu, sploh ne bi storil hujše kršitve, saj določa samoupravni sporazum, da se šteje za hujšo kršitev neopravičen izostanek v treh zaporednih delovnih dneh. Če pa je delavec tako izostal več dni, vendar ne v zaporedju, pomeni vsaka kršitev sama zase lažjo, vse skupaj in hkrati pa hujšo kršitev. Ničesar ne spremeni določba sa-

moupravnega sporazuma, da preidejo lažje kršitve v hujšo v primeru, da je bil delavec že kaznovan za take lažje kršitve. Pri ponovnemu obravnavanju seveda prejšnje kršitve ni možno upoštevati obnem z novimi, marveč jih je treba obravnavati kot obteževalno okoliščino.

Posebej je tako stališče utemeljeno v tistih primerih, ko delavec z lažjimi kršitvami ogroža varnost javnega, zlasti še železniškega prometa. Zaradi številnih nesreč, ki so se v prejšnjih letih zgodile na naših železnicah, terjajo od prometnih delavcev skrajno vestno opravljanje delovnih dolžnosti. Tako je bil prometnik

na železniški postaji kaznovan z najbolj ostrim ukrepom, ker je storil več lažjih kršitev. Tudi v tem primeru je sodišče prve stopnje ta ukrep nadomestilo z javnim opominom. Glede na navedeno stališče pa je pritožbeno sodišče ravnilo prav tako kot v prvem primeru in delavčev zahtevek zavrnilo. Pri svoji odločitvi pa je še posebej poudarilo, da je potrebno upoštevati napore, ki jih vlagajo delavci v prometu zato, da bi se prometna varnost povečala, to pa je možno doseči med drugimi tudi z zaostrojitvijo disciplinske odgovornosti vseh delavcev na železnici.

I. ŽUŽEK

TO IN ONO

VEČ V DRŽAVE V RAZVOJU

Naše delovne organizacije so v prvih sedmih mesecih letošnjega leta izvozile na svetovni trg za okoli 50,7 milijarde din. Po podatkih zveznega zavoda za statistiko je to za štiri odstotke več kot v enakem obdobju lani. Prav tako pa smo v enakem obdobju uvozili za 36 odstotkov več blaga, ki je že doseglo vrednost skoraj 94 milijonov din.

Blagovna izmenjava s tujino je bila letos najugodnejša za nas z državami v razvoju, saj smo na primer letos že izvozili v države v razvoju za tretjino več blaga kot lani.

Izvoz blaga v socialistične države je letos za pet odstotkov manjši kot v enakem lanskem obdobju. Na ta trg smo prodali za okoli 20 milijard din blaga, uvozili pa smo za 26 odstotkov več in je uvoz že dosegel več kot 20 milijard din.

DEVIZNA BLIŽNJICA

V naši državi so letos v prvih petih mesecih prodali okrog 90 tisoč avtomobilov, v istem obdobju pa je bilo porabljenih okrog milijardo dinarjev za uvožene avtomobile. To sta dve tretjini vsote, ki je bila porabljena za nakup tujih avtomobilov v lanskem letu.

Ponuja se preprosto vprašanje, od kod ljudem toliko denarja? Tisti, ki imajo denar pa vprašujejo drugače, namreč, kako bi prišli do težko pričakovanega avtomobila.

Največji domači proizvajalec avtomobilov Crvena zastava je te dni znova spomnil kupce, kje je bližnjica do novega avtomobila. Avto moraš kupiti z devizami. Medtem ko lahko prečitamo v časopisih novice o veljavi dinarja v tujih menjalnicah, ga tudi tako doma spravljamo v slabo luč kot denar drugega razreda.

NA PRAZNIH POSEKAH

Statistični podatki iz leta 1971 povejo, da so sestavljali v naši republici 48 odstotkov celokupnih površin gozdovi, po podatkih gozdnogospodarskih načrtov pa je gozdov 1.004.700 hektarov, kar je polovica vseh površin. Potemtakem se Slovenija uvršča med tiste dežele, ki pridelajo več lesa, kot ga same ta hip porabijo. V Evropi sta pred Slovenijo le še Finska z 69 odstotki gozdnih površin in Švedska, kjer pokrivajo gozdovi 53 odstotkov celotne površine države. Uveljavljeno pravilo pa pravi, da se lahko same oskrbujejo z lesom vse tiste dežele, kjer pride na prebivalca vsaj 0,35 ha gozda. Vsak Slovenec ga »ima« 0,60 ha, vsak Finec pa celo 4,7 hektara. Seveda pa je to pravilo relativno, o čemer najbolje priča podatek, da slovenski gozdovi dajejo komaj tri četrtine lesa, potrebnega za domačo lesno, celuložno in papirno industrijo. Potrošnja lesa namreč dokaj hitro narašča.

Delež slovenskega gozdnega bogastva v jugoslovanskih lesnih zalogah znaša v povprečju 15 odstotkov, od tega pri iglavcih 32, pri listavcih pa 9 odstotkov. Ta dokaj velik gozdni delež za vseeno ne zadostuje za »napajanje« domače lesne industrije. Do leta 1980 bomo morali v Sloveniji zvečati glede na potrebe sečnjo za 14 odstotkov, obenem pa vložiti veliko denarja in truda, da zanamci ne bodo ostali, drastično povedano, na praznih posekah.

Boj in razvoj KPJ med obema vojnama

Nadaljevanje govora tovariša Tita, ki ga je imel na politični šoli v Kumrovcu.

Hkrati s poskusom, da bi osvojili rajonske komiteje, so levičarji po svojem privržencu — političnemu sekretarju mestnega komiteja Dušanu Grkoviću — skušali pridobiti člane tega foruma, da bi se, pač z njihovo avtoriteto, vsilili konferenci. Na svojo stran se jim je posrečilo pritegniti dva člana, kar je kmalu pripeljalo do razcepa v mestnem komiteju.

Čeprav je bilo na rajonskih konferencah slišati ostro kritiko frakcijskih odmikov in nedela mestnega partijskega vodstva, so Grković in njegovi somišljeniki skušali ob pripravljanju poročila o delu krajevnega komiteja iti molče preko tega. Hoteli so namreč, da se v poročilu sploh ne bi govorilo negativno in da se ne bi obsodila leva frakcija, marveč samo desna. Mi smo se uprli takemu poročilu, in to je bil razlog, da sem se odločil na konferenci nastopiti s koreferatom. Z menoj je bil tudi Hebrang. Tudi on je tako mislil. Tako sva bila dva proti trem, in tedaj smo se razšli. Dejal sem, da bom napisal svoj koreferat ne kot dopolnitev Grkovićevega referata, marveč kot svoj lastni referat, konferenca pa naj potlej odloči, katerega bo sprejela — mojega ali njegovega. Na konferenco sva šla s trdnim prepričanjem, da bova zmagala.

Osma mestna konferenca zagrebških komunistov je bila ilegalna, v noči med 25. in 26. februarjem 1928, na Pantovčaku na periferiji Zagreba. Na konferenco je prišlo nad 40 delegatov in gostov, med njimi tudi Rajko Jovanović »Ilić« (tedaj v funkciji sekretarja KPJ, ker je bil Djuro Cvijić »Krešić« v Moskvi na plenumu izvršilnega komiteja KI), in Simo Stefanović »Margetić« (član biroja CK SKOJ), prvaka levece, ter dr. Sima Marković »Semić«, vodja desne frakcije. Navzočnost teh frakcijskih je jasno pokazala, kakšen pomen so pripisovali konferenci in njenim sklepom in volitvam delegatov na posvetovanje v Moskvi. Na konferenci je bil tudi Milković, neki Ukrajinec iz kominterne, ki je prihajal kot instruktor v Jugoslavijo.

Do odločilne faze našega anti-frakcijskega boja je prišlo prav na konferenci. Zato so bile tudi vse točke običajnega dnevnega reda, in celo procedura, povod za različen pristop in stališča. Spor je izbruhnil že v verifikaciji mandator, končal pa se je z našo zmago. Konferenca je sprejela moj predlog — pravico odločanja je priznala samo izvoljenim delegatom in tako preprečila načrte levičarjev, da bi s pomočjo glasov funkcionarjev, svojih privržencev, dobili potrebno večino.

Odločilna bitka pa se je bila okrog poročila o delu mestnega komiteja. V poročilu večine so bile naštet slabosti mestnih organizacij, vendar ni bila podana kritična analiza dela partijskega vodstva pri odpravljanju teh slabosti. Uspehe organizacije so pripisovali levičarskemu vodstvu, neuspehov pa naj bi bil kriv po-

krajinski sekretariat KPJ. Desna nevarnost je stopila v ospredje kot največja in poglavitna nevarnost za partijo, in zahtevali so, da se najodločneje zatre. Hkrati je bil prikrit del krivde te večine za težaven položaj v partiji in njen poskus, da bi obnovila svojo frakcijo ter zagrebško organizacijo potegnili v frakcijski boj.

V nasprotju s takimi stališči v referatu Dušana Grkovića sem v svojem koreferatu začel s problemom vsakodnevnega boja delavskega razreda, analiziral sem položaj v mestni organizaciji, navedel, kaj je mestni komite naredil in kaj od zastavljenih nalog ni bilo izvršeno, kar se je škodljivo odrazilo na praktičnem delu osnovnih organizacij. Posebej sem poudaril, da se partija nujno mora angažirati pri tistih problemih, s katerih reševanjem bo postala politični faktor v državi. Poglaviti pogoj za to je bila likvidacija frakcijskega, sektaškega in klikarstva. Poudaril sem, da je to mogoče doseči predvsem s praktičnim delom v vrstah industrijskega proletariata in z dviganjem ideološke ravni članstva.

Kritiko frakcijskega so sprejeli tudi drugi delegati in v štiriurni razpravi je bilo še močnejše obsojano. Na konkretnih primerih so opozorili na nedelavnost mestnega komiteja, poudarili so, da je bilo zaradi frakcijskih prepirov delavstvo prepuščeno samo sebi in da je po potrebi ene ali druge frakcije le še glasovala vojska.

Ker je Grković med razpravo obtožil manjšino v mestnem komiteju, tj. mene in Hebranga, da bijeva frakcijski boj, ki koristi sindikalni birokraciji in oportunizmu, kar je pomenilo, da koristi desničarjem, sem se vnovič priglasi k besedi ter govoril o nedelavnosti in napakah mestnega komiteja. Poudaril sem, da sem s posebnim poročilom in delovnim načrtom nastopil samo zato, da bi se zagrebška organizacija otresla vplivov vseh frakcij.

Ko so delegati obsodili dotedanje prakso in poskus, da bi partijsko članstvo potegnili v frakcijske boje, so delegati osme konference zavrnil poročilo »levičarske« večine mestnega komiteja. Skoraj soglasno (27 glasov za, 3 proti ob enem vzdržanem) je konferenca sprejela moj koreferat kot uradno poročilo konference, seveda po zolčni in zelo hudi diskusiji.

Niti vsa govorniška sposobnost voditeljev »leve« in desne frakcije — bili pa so boljši govorniki od nas — ni mogla omajati delegatov kongresa pri sprejetju sklepov. V teh sklepih je bilo predvsem obsojano škodljivo delovanje tako desne kakor »leve« frakcije in zahtevali so intervencijo kominterne, da se likvidirajo frakcijski boji in odpravi frakcijsko vodstvo. Skratka, tedaj so bili storjeni prvi pogumni koraki k enotnosti partije in k njeni ozdravitvi.

Konferenca je izvolila novo vodstvo, v katero so prišli pre-

tenzo delavci, neposredno povezani s proizvodnjo in sindikati: Dragutin Saili, Blagoje Parović, Josip Kraš, Koleša in drugi oziroma aktivisti, katerih dotedanje delo je bilo jamstvo, da se bodo zavzeli za izvajanje nove smeri v partiji in se borili zoper frakcijsko. Kakor veste, sem bil takrat izvoljen za političnega sekretarja mestnega komiteja.

Poleg mojega poročila so bili sprejeti še drugi sklepi za posvetovanje v Moskvi, ki se je pripravljalo že pred konferenco. Na tem posvetovanju se je bilo treba pogovoriti o jugoslovanski partiji in njeni ozdravitvi, o tem, kako naj se v njej naredi red. Prav tako sta bila na konferenci sprejeta tudi resolucija o izrednih nalogah in trimesečni delovni načrt, ki sem ga predlagal v imenu manjšine komiteja.

O frakcijskih bojih se je razpravljalo tudi ob sprejetju direktiv delegatu zagrebške organizacije za posvetovanje v kominterni kakor tudi pri volitvah delegatov. Po svoji vsebini je imel ta dokument daljnosežen pomen in je prestopal okvire zagrebške organizacije.

Izhajali smo iz tega, da se mora kominterna podrobneje seznaniti s položajem v partiji, da bi tudi ona lahko kaj ukrenila za odpravljanje krize, v kateri se je znašla naša partija. V direktivah je bil prikazan razvoj notranjih odnosov v KPJ od leta 1926 do 1928; podana je bila analiza stališča in ocena delovanja desne frakcije Sime Markovića ter »levičarjev« in tako imenovanega centra. Navedeno je bilo, v čem se je razodevalo frakcijsko delovanje desničarjev. Ocenjeno je bilo, da so njihove napake oportunistične po naravi in da sta desna frakcija in njeno delovanje poglavitna nevarnost za enotnost partije. Posebej je bilo opozorjeno na težnjo desničarjev, da bi se pri svojem delu otresli slehernega vpliva partije in da bi se postavili nad njo in da si jo prizadejajo, kjerkoli jim je to potrebno, ponižati in omalovaževati, čeprav so njeni člani.

Ostro kritiko so doživele slabosti in napake levičarjev. Po naši oceni kakor tudi po takratnih ocenah kominterne je levica branila pravilno smer partije in je to smer zastopala na vseh plenih centralnega komiteja, vendar je grešila v svojem praktičnem delu. Čeprav je od aprilskega plenuma imela odločilen vpliv v politbiroju, ni ničesar naredila, da bi oživila delo tako tega foruma kakor tudi partije. Ugotovili smo, da podcenjujejo delo med množicami in da je nesposobna voditi partijo. Namesto da bi levica svoj boj za pravilno politično smer prenesla med množice, med partijsko članstvo, se je omejila na boj v vrhovih gibanja, tj. z voditelji desničarjev.

Glede centra (Žorga, Salaj), ki naj bi bil po mnenju kominterne, pa tudi po našem mnenju, nekakšna korektura v odnosih med levičarji in desničarji v politbiroju CK KPJ, smo poudarili, da je dokaj neodločen, da ne pokaže nobene iniciative za urejanje odnosov znotraj partije. V tem vodstvu so se izživilji nekomunistič-

no in se nikakor niso hoteli zameriti ne desničarjem in ne levičarjem.

V direktivah je bilo posebej opozorjeno na posledice, ki ga ima prenašanje frakcijskih bojev iz partijskih vrhov v nižje instance, na demoralizacijo partijskega in sindikalnega članstva in na zane-marjanje konspiracije, ki je bila v ilegalnih razmerah delovanja partije posebno pomembna.

Da bi Komunistična partija premagala krizo znotraj partije in se usposobila za nadaljnje delo, se je morala organizacijsko utrditi in aktivirati, zgraditi in mobilizirati partijske aktivne v sindikatih, povzdigniti idejnopolično raven svojega članstva in razvijati svojo politično aktivnost. Poudarili smo, da je frakcijsko in sektaško treba premagati z delom med množicami in s pritegovanjem industrijskih delavcev v partijo itd. Ker smo menili, da niti levičarji niti desničarji ne morejo urediti razmer v partiji, smo zahtevali, da se oblikuje sposobno nefrakcijsko centralno partijsko vodstvo.

Osma zagrebška konferenca je pomenila začetek reorganizacije partije v celoti. Izhajajoč iz takratnih pogojev boja so zagrebški komunisti zahtevali, naj bi bila KPJ kadrovska partija, zelo konspirativna, z delavskim vodstvom in doslednim spoštovanjem načel demokratičnega centralizma. Menili smo, da Komunistični partiji Jugoslavije spričo poostrelega preganjanja vseh demokratičnih sil pri nas, zlasti še komunistov, brez tega ne bo uspelo ohraniti gibanja v celoti, se uspešno povezovati z delovnimi množicami in izpolniti naloge, ki si jih je postavila. To so dejansko bili začetki boja za ustvaritev partije leninskega tipa, katere naloge bodo izhajale iz konkretnih razmer in političnega položaja, kakršen je bil v tem času.

Seveda tudi po konferenci ni vse teklo gladko. Znano vam je, da je prišla šestojanuarska diktatura, da so ubijali komuniste, da so mnoge poslali na robijo itd. Čeprav so frakcijski med zagrebškimi komunisti doživeli popoln poraz, so nekateri nadaljevali z razbijaškim delom.

Na osmi zagrebški konferenci smo za kominterno napisali tudi pismo in zahtevali, naj nam pomaga, da bi naša partija ozdravela in se otresla frakcijskega. Določena je bila tudi delegacija, v katero so prišli tako desničarji kakor »levičarji« in mi, ki smo bili zoper frakcije. To delegacijo so na meji zajeli in jo zaprli. Obiskal sem jo v zaporu v Mariboru.

Posvetovanje v Moskvi je bilo v prvi polovici leta 1928 brez naše delegacije. Če bi prišla z našim pismom v Moskvo, bi bilo morda vse drugače. V Moskvi je bila tisti čas na kongresu profinterne delegacija Neodvisnih sindikatov, tako da so jo poklicali še na posvetovanje v kominterno. Vendar ti niso veliko vedeli za kaj gre. Vseeno pa so vedeli dovolj, da so lahko povedali, da je delo Komunistične partije Jugoslavije med delavskim razredom slabo, da ima kaj malo ugleda in (Nadaljevanje na 13. strani)

Boj in razvoj KPJ med obema vojnama

(Nadaljevanje z 12. strani)

vpliva, da je tako rekoč videti, ko da je sploh ni. Pozneje je prispele še naše gradivo. Na podlagi tega gradiva je kominterna poslala poziv partijskemu članstvu Jugoslavije, v katerem je potrdila delo tako imenovanega zdravega jedra. To smo bili takrat mi, a nikoli pozneje to nismo več bili zanje. Tako smo lahko začeli delati. Žal pa je trajalo to le kratek čas.

Na posvetovanju so bili ugledni predstavniki komunistične internacionale — Hermann Remle, Vasil Kolarov, Georgi Dimitrov, Bohumil Šmeral in drugi, predstavniki kmečke internacionale in komunistične mladinske internacionale, sekretar CK KPJ in aktivisti KPJ, ki so bili v Moskvi, ter — kakor sem rekel — delegati Neodvisnih sindikatov, ki so se znašli v Moskvi na kongresu profinterne. Med petdnevno razpravo o vzrokih krize v Komunistični partiji Jugoslavije je večina delegatov zahtevala, da se naredi konec frakcionaštvu in iz vodstva odstranijo njegovi nosilci, vodstvo pa naj se zaupa kadrom, ki se v resnici borijo za interese partije. Na posvetovanju je bilo sprejeto odprto pismo izvršilnega komiteja KI jugoslovanskega komunistom, v prvi vrsti delavcem, s katerim jih je pozvalo v boj zoper frakcionaštvo in klikarstvo, ki je prihajalo tako z leve kakor z desne strani. Kominterna je navedla napake poglavitnih nosilcev frakcionaštva, nato pa je poudarila, da so enako krivi vodilni krogi obeh frakcij.

Edina organizacija, ki je dobila v odprtem pismu priznanje, je bila zagrebška partijska organizacija. Po oceni kominterne je pokazala, da ima KPJ zdravo članstvo, ki bo znalo »s trdo delavsko roko narediti red v partiji«. Rečeno je bilo, da edino partija, ki je spoznala, da je smer frakcijskih vodstev napačna, lahko s svojimi močmi to popravi, partijsko vodstvo osveži in odstrani tiste, ki preprečujejo nadaljnji razvoj in rast partije. Pismo se je končalo z naročilom naše zagrebške anti-frakcijske fronte: globlje med množice, za enotnost delavskega razreda in neodvisnih sindikatov, za zvezo delavcev, kmetov in zatiranih narodov.

Izvršilni komite kominterne je imenoval tudi začasno vodstvo, biro CK KPJ, iz katerega so bili odstranjeni nosilci frakcionaštva, v katerem pa je bil kot predstavnik kominterne glavna osebnost Filip Filipović. Biro CK je imel nalogo izvesti odprto pismo in pripraviti kongres partije. Razen tega so k nam kot instruktorje poslali tudi več partijskih aktivistov, ki so bili na šolanju v Moskvi, da bi pomagali pri izvajanju odprtega pisma; in med njimi je bil tudi prekaljeni revolucionar Djuro Djaković. Odtlej je vse bolj postal osrednja figura novega partijskega vodstva ne glede na to, da je bil Filip Filipović politični sekretar. Filipa Filipovića sem imel za zelo dobrega komunisto, vendar po svoji naravi ni bil tak, da bi lahko vodil partijo v tistem negotovem času in se bojeval zoper frakcionaštvo, tako da se je tudi pod njegovim vodstvom

še naprej razvijal frakcijski boj v vodilnih forumih.

Članstvo KPJ v domovini je v veliki večini (Hrvatska, Slovenija, Crna gora, Makedonija, Bosna in Hercegovina) sprejelo odprto pismo kominterne, vendar boj za njegovo izvajanje nikakor ni bil preprost. Djuro Djaković je že na posvetovanju v kominterni poudaril, da se kriza v partiji kljub odprtemu pismu ne bo tako kmalu končala in da ne smemo biti naivni in misliti, da bomo do ozdravitve razmer v naši deželi prišli brez boja. »Ne smemo pozabiti tudi na to, da imamo Jugoslavlani slabo lastnost,« je dejal Djaković, »namreč, da vse sklepe in predloge soglasno sprejememo, vendar jih ne uresničujemo.« Govor Djure Djakovića je bil zelo dober in je bil na posvetovanju lepo sprejet.

Voditelji tako levičarjev kakor desne frakcije so, izhajajoč vsak s svojih pozicij, samo formalno sprejeli intervencijo kominterne v sporu s KPJ. Ker je kominterna enako obsodila obe frakciji in njune voditelje odstranila iz vodstva, so se na koncu postavili proti odprtemu pismu tako prvi kot drugi.

V času osme zagrebške konference smo šteli samo 134 članov partije (ta zagrebška organizacija pa je delala čudeže) in 90 simpatizerjev, zajetih v 22 celicah in 18 simpatizerskih skupinah v petih rajonih. V Zagrebu je bilo tisti čas več kot 30.000 socialno zavarnih delavcev in privatnih nameščencev. Največje je bilo železniško podjetje, delavnica je imela nad 1700 delavcev, kurilnica pa okoli 800. V mestu je bilo skupno 4000 kovinarjev. Naš krajevni komite je pred celice in pred komuniste postavil kot poglavitno nalogo, naj bodo nenehno v stiku z delavci, naj živijo z njihovimi vsakdanjimi problemi. Jaz sem tedaj v komiteju rekel, da je naši partiji in delavskemu razredu dovolj praznih besed, da je treba navezovati neposredne stike z delavci, da morajo biti komunisti tam, kjer se zbirajo delavci in iti v akcije skupno z njimi in jih voditi.

Po konferenci smo navzlic policijskim prepovedim in šikaniranju dosegli prav lepe rezultate. Mladi smo vrsto zelo velikih akcij. Takrat smo lahko pripravili desetstisoče ljudi v Zagrebu, da so protestirali in demonstrirali. Borbeni zagrebški proletariat, ki so ga vodili komunisti, je prišel 1. maja na ulice in na svojstven način praznoval praznik dela. Na tisoče delavcev se je odzvalo pozivu našega mestnega komiteja in prišli so na Jelačićev trg, na Savsko cesto, Ilico, Zrinjavec, pred gledališče, na zagrebški zbor itd. To so bile najbolj množične demonstracije od časov Obznane. V spopadu s policijo so me prijeli in kaznovali z dvema tednoma zapora.

Kmalu potem, v drugi polovici junija, so bile v Zagrebu silovite demonstracije. To je bilo po uboju Stjepana Radića in še nekaterih poslancev Hrvatske kmečke stranke. Teh demonstracij se je udeležilo okoli 30.000 delavcev, študentov in meščanov. Demonstranti so zahtevali, da se odpravi

reakcionarni monarhistični režim in uvede republika. Naš mestni komite je izdal letak, v katerem smo pozvali delovno ljudstvo Zagreba, da v tem kritičnem trenutku čim tesneje nastopi v enotni fronti proletariata proti kapitalistični vladi z dvorno kliko na čelu. In takrat je prišlo do oboževanega spopada.

To je bil boj, v katerem smo preskušali sami sebe — ali smo sposobni za takšne večje akcije. In pokazalo se je, da smo. Padlo je pet delavcev, kakih petdeset je bilo ranjenih, nad sto pa zaprtih. Vse orožništvo in policija sta bila na ulici. Prevrčali so tramvaje. Iz kavarne Korzo v Ilici na primer so prinesli ven vse mize in zatrpali ulico, da so nastale barike. Ko sem se ponoči vračal domov, nisem vedel, da te barike še stojijo. Na Zvezdici sem namreč najel taksi in naročil šoferju, naj me pelje do Vinogradske ulice. Bilo je okoli dveh po polnoči. Pri Korzu smo naleteli na skupino policajev, in pomislil sem, da me bo kateri prepoznal. Na srečo me ni. Šoferja so vprašali, kam pelje, on pa je rekel: »Gospodu se mudi na postajo.« Kako se je spomnil tega, ne vem, ker sem mu rekel, naj me pelje v Vinogradsko ulico. Policaj je pristopil, da bi si me ogledal, jaz pa s pištolo in bombo v žepu. In me tako gleda in mrko pravi: »Pojdita.« In sva se odpeljala.

Ti dogodki so pokazali, da je v partiji disciplina, da je v njej enotnost. Bila je sposobna voditi akcije, voditi stavke in tako naprej.

Ko je nato vladajoči režim prepovedal delo Neodvisnim sindikatom, je zagrebški proletariat na to odgovoril še s silovitejšimi demonstracijami in splošno stavko. Jaz sem takrat sestavljal letak in pozval v njem delavstvo v stavko ter poudaril, da je to odgovor oblastnikom na ponoven napad na temeljne pravice delavskega razreda, vendar da se proletariat ne da teptati in tlačiti.

Spominjam se, da mi je takrat, ko so na ulice prišle močne policijske sile in vojska, da bi zadušile demonstracije, spet grozila aretacija; in odtlej sem bil v globoki ilegalnosti. Policija je večkrat prihajala v naše sindikalne prostore, da bi me prišla, vendar se mi je zmeraj posrečilo uiti. Vseeno pa sem opravljal sekretarsko dolžnost v sindikatu kovinarjev. Ko pa sem se 4. avgusta 1928 pozno zvečer vračal s sestanka neke partijske celice, so me aretirali. To je bilo prav pred hišo, v kateri sem takrat ilegalno stanoval, v Vinogradski ulici št. 46. Presenetili so me agenti, ker sem bil izdan. Tedaj so aretirali še kakih 15 zagrebških komunistov. Kakor veste, sem bil obsojen na pet let robije.

(Dalje prihodnjic)

Gledališki repertoar

V sezoni 1979—1980 bo celjsko gledališče praznovalo 140-letnico prve slovenske predstave v Celju. Leta 1839 je namreč združba Jerentinih igralcev uprizorila Linhartovo Županovo Micko »in s tem neminljiv spomenik slovenstva na Štajerskem postavila«. Za to jubilejno leto, ki bo hkrati 30-letnica profesionalizacije celjske gledališke hiše, se ustanova že zdaj pripravlja in v tem znamenju bo tudi nova sezona 1977—1978.

Skrbno so izbrana dela, za katera smo prepričani, da vam bodo prinesla mnogo radostnih ur v gledališču, da vas bodo zadovoljila s svojim umetniškim hoteljem in neposrednostjo kakor z raznolikostjo izbora. Začeli bomo s komedijo Toneta Partljiča O-SKUBITE JASTREBA (avtor Ščuke pa ni in filma o Žašlerici!), ki je duhovita satirična variacija na Cankarjeve Hlapce. — Nadaljevali bomo z novim delom Rudija Seliga ČAROVNICA IZ ZGORNJE DAVČE, pretresljivo umetniško izpovedjo o uporabi zoper konformizem potrošništva, delo z izredno odrsko fantazijo in vablivo pesniško govorico, kakršno le malokrat srečamo na naših odrih. — Po motivih V. Sardouja in z glasbo Giacoma Puccinija bo prvikrat v okviru dramskega gledališča uprizorjena opera TOSSA. — Sredi sezone Cankarjeva LEPA VIDA, s katero bomo nadaljevali in zaključevali po vsej Jugoslaviji znano uspešno celjsko Cankariano (lani smo bili s Cankarjevim Pohujšanjem na Sterijinem pozorju, pred leti s

Hlapci!). — Med sezono bomo imeli v gosteh, tako kot je praksa zadnjih let, eno izmed profesionalnih gledališč (v pretekli sezoni je tržaško gledališče uprizorjalo za abonmaje radoživo komedijo Benečanka). — In za konec glasbena komedija, antiopereta, iz časa Avstroogrške, KURBE (izviren in pri nas za zdaj še delovni naslov) sodobnega dubrovnškega dramatika Fedja Šehovića.

Zavoljo manjše skrbi pri nabavi vstopnic vas ponovno vabimo, da si obnovite svoj abonma. Gledališka blagajna bo odprta od 5. do 17. septembra za stare abonente, za nove od 19. do 24. septembra, dnevno od 8. do 10. ure in od 18. do 20. ure.

Vaš stalni sedež v gledališču, obisk predstav ob izbranih dnevih, 20 do 50 odstotkov popusta, plačevanje tudi v obrokih, vse to so ugodnosti abonmaja.

Če še nimate abonmaja, pohitite! Sezono bomo začeli že v začetku oktobra s Partljičevo komedijo! Šest večerov v gledališču od oktobra do konca aprila bo zaželena sprememba, sprostitev in polno doživetje. Živo, odprto gledališče danes najbolj neposredno posega v naš prostor in čas, v naše življenje. Obogatite svojo misel, svoje čustveno življenje.

Abonmaji:

PREMIERSKI, SOBOTA, TO-REK, PRIJATELJI GLEDALIŠČA (sobota), KOZJANSKO (petek), SREDA (tudi upokojenci), TEHNO-MERCATOR, SEVNICA, MLADINSKI IN ŠOLSKI ABONMAJI.

VARSTVO PRI DELU

Delovanje službe varstva pri delu sloni na pozitivnih predpisih varstva pri delu, upošteva je zlasti pravilnik o osnovah za organiziranje službe za varstvo pri delu ter strokovne usposobljenosti delavcev, ki opravljajo strokovne naloge s področja varstva pri delu.

V prvi polovici leta je služba varstva pri delu izvajala naloge iz izobraževanja preverjanja znanja iz varstva pri delu za vodilne in vodstvene delavce ter delavce v tehničnih službah. Rezultati preizkusov znanja so mnogo boljši kot so bili v preteklem obdobju.

Takšnemu stanju vsekakor botruje stalno opozarjanje na izpolnjevanje zakonskih zahtev od pooblaščenih delavcev za varstvo pri delu in same službe varstva pri delu.

Seveda je potrebno pripomniti, da se nekateri posamezniki še vedno izmikajo preizkusom znanja iz varstva pri delu. Slednje velja zlasti za posameznike v tozdu frite, v tozdu posoda, v tozdu kotli, v tozdu orodjarna, v tozdu TOBI in v skupnih službah.

V zvezi z navedenimi preizkusi znanja je delovna organizacija prejela tudi odločbo republiškega inšpektorata dela, v kateri je postavljena zahteva, da osebe, ki preizkusa znanja do 30. 6. 1977 ne bodo opravile, ne smejo več samostojno opravljati dela.

Imenski seznam teh oseb je bil dostavljen republiškem inšpektoratu dela. Ustrezne ukrepe pa bo moralo izvesti vodstvo podjetja.

Poseben problem pa predstavljajo preizkusi znanja in izobraževanja novosprejetih delavcev. Pri teh delavcih so rezultati mnogo slabši, kar je potrebno pripisati v glavnem zelo slabi splošni in strokovni izobrazbi članov, ki so novo sprejeti.

Ukrepi za izboljšanje stanja

Da bi se zagotovila večja doslednost in strokovnost pri rednih pregledih TOZD glede varstva pri delu, je služba varstva pri delu izvršila detajlni izredni pregled naslednjih TOZD skupno s pooblaščenimi delavci:

tozd kotli, tozd kontejner, tozd orodjarna in dveh oddelkov v tozdu posoda.

S tem v zvezi so bili izdelani ustrezni zapisniki z namenom, da se posamezne ugotovitve oziroma pomanjkljivosti čimprej odpravijo. Za odpravo pomanjkljivosti so bili zadolženi direktorji tozdov in pooblašcene osebe za varstvo pri delu. Pripomniti je potrebno, da odprava nepravilnosti še ni povsem zaključena.

Služba varstva pri delu je sodelovala tudi pri inšpekcijskem pregledu celotne delovne organizacije skupno z republiškim inšpektorjem dela. Pri tem je bila izdana zahtevna odločba, v kateri so postavljeni roki za odpravo posameznih pomanjkljivosti.

V zvezi z navedeno odločbo pa je potrebno poudariti, da se pomanjkljivosti le počasi odpravljajo in se nekateri roki že zamuja.

Skladno s pravilnikom o periodičnih pregledih delovnih priprav

in naprav so se pričeli periodični pregledi stiskalnic, dvigalnih naprav in drugih delovnih sredstev.

Z ozirom na to, da delovna organizacija nima ustrezne (potrjene) metodologije za izvedbo periodičnih pregledov, je le-te izvedel Inštitut za varstvo pri delu Maribor — poslovna enota Celje. Po odpravi ugotovljenih pomanjkljivosti pa navedena institucija izda tudi ustrezne certifikate.

Pri izdajanju slednjih pa se večkrat zatakne zaradi nerazumljive počasnosti pri odpravljanju nepravilnosti s strani vzdrževalnih in drugih služb.

Služba varstva pri delu se je v prvih šestih mesecih v precejšnji meri ukvarjala tudi z izvedbo in organizacijo ekoloških meritev v posameznih TOZD.

Rezultate o teh meritvah pa delovna organizacija še ni prejela. Ker je v prvi polovici leta prišla požarna varnost pod pristojnost službe varstva pri delu, so bile izvedene številne naloge tudi na tem področju. Med ostalimi velja omeniti zlasti specialni pregled po vprašanju požarnega varstva, ki je bil izveden v sodelovanju z zavodom za požarno varnost.

Določene težave so nastopile pri nadaljnjem delu na področju požarne varnosti, ker še vedno ni postavljena razmejitev nalog, katere naj bi opravljala služba varstva pri delu in katere bo v bodoče izvajala samoupravna interesna skupnost za požarno varnost.

Na problem je bil že pred meseci opozorjen direktor sektorja za poslovno koordinacijo, vodja kadrovske službe kakor tudi vodstvo podjetja, vendar služba varstva pri delu s tem v zvezi ni prejela nobenih pojasnil.

Zaradi številnih tekočih nalog je bila služba varstva pri delu v določenem zaostanku pri pripravi samoupravnih aktov s področja varstva pri delu.

To nalogo bo treba intenzivneje izvajati v drugi polovici leta. Število delovnih poškodb je v primerjavi s prvo polovico leta 1976 rahlo upadlo, vendar je potrebno pripomniti, da so v porastu težje poškodbe.

Ponovno je potrebno opozoriti na skrajno neurejeno stanje na področju varstva pri delu v tozdu TOBI.

Služba varstva pri delu je s problemom seznanila delavsko kontrolo tozda TOBI, vodstvo tozda TOBI, kakor tudi vodstvo podjetja, kljub temu pa doslej še niso bili izvedeni nikakršni ukrepi. Vse kaže, da takšnemu stanju botruje vodstvo tozda TOBI, ki ne kaže nobenega razumevanja za reševanje problematike varstva pri delu.

Naloge, ki jih bo služba varstva pri delu morala izvršiti do konca leta 1977.

V preostalih mesecih tega leta bo služba varstva pri delu morala pripraviti material (skripta in testno gradivo) za preverjanje znanja iz druge stroke, kjer ob-

staja povečana nevarnost delovnih poškodb ali zdravstvenih okvar (vlagaci, rezači, varilci itd.). Prav tako bo potrebno izvesti ustrezne ukrepe, da preizkus znanja opravijo preostali zamudniki vseh kategorij delavcev (vodilni, vodstveni in tehnični kader).

Služba varstva pri delu bo morala nadaljevati z izrednimi pregledi tozdov in s tem v zvezi izdelati ustrezne zapisnike ter poskrbeti, da se ugotovljene pomanjkljivosti čim prej odpravijo.

Nadaljevati bo potrebno z zdravstvenimi in periodičnimi pregledi kakor tudi s periodičnimi meritvami ekoloških faktorjev v posameznih tozdi.

Postopno bo potrebno izvršiti novo rangiranje delovnih mest glede na nove rezultate meritev

ekoloških faktorjev, upoštevajoč novo sistemizacijo delovnih mest.

Skupno s sektorjem skupnih tehničnih služb bodo morale SVD in pooblašcene osebe za varstvo pri delu pristopiti k urejanju dokumentacije za novo nabavljene delovne priprave in naprave ter jo uskladiti z veljavnimi predpisi.

Podatki o številu izgubljenih dni ter izplačani hranarini za obojenja in poškodbe po posameznih tozdi pa so razvidni v tabelah.

Detajlnejše poročilo o stanju varstva pri delu v EMO pa bo SVD pripravila ob koncu leta 1977.

Vodja SVD
Milan Šorn
inž. varstva pri delu

PRIKAZ POŠKODB ZA I. POLLETJE 1977

Mesec	Smrtne 1977—1976	Težke 1977—1976	Lahke 1977—1976	Na poti 1977—1976	Skupaj 1977—1976
Januar	—	3	1	14	18
Februar	—	1	1	13	15
Marec	—	—	1	17	21
April	—	—	1	18	22
Maj	—	—	—	12	15
Junij	—	—	—	20	25
Skupaj:	—	4	4	94	145

Tabela prikazuje stanje poškodb za vse TOZD.

Naziv TOZD	Lahke poškodbe 1977—1976	Težke poškodbe 1977—1976	Poškodbe na poti 1977—1976	Skupaj 1977—1976
Frite	—	2	—	2
Posoda	23	31	10	64
Kotli	14	17	1	32
Radiatorji	10	5	1	16
Odpreski	6	3	1	10
Orodjarna	3	8	1	12
Sk. službe	11	10	5	26
ERC	—	—	—	—
TOBI	17	12	4	33
Emokontejner	10	21	1	32
Skupaj:	94	109	22	225

Tabela prikazuje nesreče po tozdi za I. polletje 1977.

Ura poškodbe	Število primerov
1.	13
2.	9
3.	9
4.	18
5.	5
6.	6
7.	15
8.	13
9.	—
0	22
Skupaj:	120

0 ura prikazuje poškodbe na poti, 9. ura pa poškodbe v nadurah. V tabelo so zajete tudi poškodbe tozda TOBI Bistrica.

Emailirec

Casopis izhaja dvakrat mesečno kot glasilo delovne skupnosti EMO -Celje in ga prejema člani te delovne skupnosti brezplačno. Ureja ga uredniški odbor: Emil Ječič, Fric Kotnik, Danilo Kralj, Jože Keber in Vlado Praternier. Glavni in odgovorni urednik: Emil Ječič. Naslov uredništva Celje, Mariborska 86, telefon 23-921, interneta 238. Po mnenju Republiškega sekretariata za prosveto in kulturo Ljubljana, je časopis oproščen plačevanja davka od prometa proizvodov (št. 421-1/72 z dne 22. 5. 1973). Tisk in klišej AERO Celje

RAZGLEDNICE MESECA

Zakaj zanemarjamo sami sebe?

Delavci in delavke TOZD tovarna odpreskov in avtokoles so se poslovili od svoje dolgoletne sodelavke Rozalije Doberšek, ki je odšla v zaslužni pokoj. V TOZD oziroma v EMO je delala 26 let. Kot kaže zgornja slika, je bilo slovo od sodelavke zelo tovariško in prisrčno.

Društvo LT EMO je svojim upokojenim članom priredilo lep izlet. Udeleženci izleta so bili zelo veseli, ko so obiskali več krajev Slovenije. Izletnike je vodil Ferdo Voga.

Kot vedno, se je tudi letos udeležilo veliko število pionirjev članov našega društva LT EMO testiranja v prometu pod geslom: »Kaj veš o prometu?« Nad 40 pionirjev je uspešno opravilo zahtevne teste, kar je velik prispevek društva LT EMO pri prometni vzgoji naših najmlajših.

Nekoč so bili časi, ko je malone ves kolektiv več ali manj sodeloval v množičnih športnih akcijah. Takrat je imela naša sindikalna organizacija že v začetku leta sestavljen program rekreativne dejavnosti članov kolektiva. Bila je komisija za šport in rekreacijo in njeni člani so bili izredno agilni. Tekmovanje se je razvilo v največji možni meri v naslednjih panogah:

- odbojki
- nogometu
- kegljanju
- streljanju
- namiznem tenisu
- šahu
- raznih športnih igrah.

Kolektiv je bil takrat v tistih časih razgiban in zadovoljen, saj si človek s športno dejavnostjo krepi telo, postaja in ostaja bolj zdrav in bolj sposoben za opravljanje svojega dela na delovnem mestu.

Značilno je, da čimbolj se je krepila športna dejavnost med člani kolektiva, večja je bila tudi produktivnost dela. Ta trditev se da dokazati ne samo pri nas, temveč povsod tam, kjer se šport in rekreacija razvijata spontano in iz spontanosti prehajata v načrtnost, postajata množična, krepita delovnega človeka duševno in telesno, da lažje premaguje vse težave, ki se pred njim pojavljajo.

Sedaj, zlasti letošnje leto bi bilo pričakovati veliko aktivnost na področju množične športne dejavnosti, vendar je razen nekaj malih izjem ta aktivnost skoraj nična.

Člani kolektiva zlasti tisti, ki jim je kaj do športne dejavnosti, se lahko upravičeno sprašujejo, zakaj je nastalo sedaj tako mrtvilo. Prej so bili razni izgovori, češ, da nimamo referenta za šport in rekreacijo, da ni denarja in podobno. Sedaj imamo referenta, ki bi moral skrbeti za to dejavnost, imamo komisijo, ki je za to odgovorna, kar pa se denarja tiče je popolnoma jasno, da ga primanjkuje za to in tudi za druge potrebe. Kljub pomanjkanju denarja pa se da marsikaj storiti, če je za to dobra volja in če prevladuje res veselje do športne dejavnosti.

Včasih je bila rubrika »Šport in rekreacija« v Emajlircu polna zanimivih podatkov o športnih dosežkih v kolektivu in izven kolektiva, ko so se naši delavci in delavke udeležili raznih tekmovanj in dosegali lepe uspehe. Danes je ta rubrika prazna. Ko smo se obrnili na funkcionarja strelske družine EMO, naj bi nam dal podatke o tej važni dejavnosti, nismo mogli kljub večkratnim obiskom dobiti nobenih podatkov. Pa vendar je bila strelska družina EMO nekoč taka, da so jo poznali po vsej Jugoslaviji po njenih bleščečih uspehih.

Čeprav smo o problematiki športne in rekreacijske dejavnosti že večkrat pisali, ni bilo v naših sestavkih zaslediti načrtnega programa te dejavnosti. Tak program bi morala sestaviti komisija in referent za rekreacijo ter ga dati v razpravo in dopolnitev družbenopolitičnim organizacijam zlasti sindikalni in mladinski organizaciji. Tako bi šport in rekreacija vzbudila množično zanimanje in uspehi bi bili nedvomno veliki,

morda še večji.

Vsaj taki kot so bili nekdaj in. Pred kratkim smo se pogovarjali s predsednikom nogometnega društva OLIMP, ki ga sestavljajo pretežno naši člani kolektiva. Ta nam je povedal, da bo to društvo glede na reorganizacijo nogometa prenehalo delovati. Povedal nam je tudi, da je bil v EMO in se pogovarjal o tem, da bi sprejeli to dejavnost. Naši delavci športniki in ljubitelji športa ter drugi člani kolektiva so zgradili nogometno igrišče pod Golovcem s prostovoljnim delom. To igrišče pripada torej članom našega kolektiva. Upajmo, da nam bo kdo od tistih, s katerimi se je predsednik nogometnega društva OLIMP Ladislav Delakorda pogovarjal, kaj več povedali o tem, kako bo v bodoče z igriščem in z vso ostalo dejavnostjo, ki jo je nekoč gojilo športno društvo OLIMP, katerega člani so bili in so še pretežno naši delavci in delavke.

Z vprašanjem množičnosti športne dejavnosti pa se bosta morali spopasti zlasti sindikalna in mladinska organizacija. Pri nas je mnogo mladih delavcev in delavk, ki bi jih lahko pritegnili k raznim športnim dejavnostim, saj mladi zelo radi igrajo in telovadijo, zlasti če je dejavnost dobro organizirana. Športno udeleževanje odvrca tako mlade kot stare od pohajkovanja po raznih lokalnih in zapravljanja prostega časa in denarja brez kakršnega koli haska.

PRIPRAVE NA TEDEN DOMAČEGA FILMA

Že sedaj se v Celju pripravljamo na lepo kulturno prireditev »Teden domačega filma« (TDF).

Sestala sta se že Svet TDF 77 in Organizacijski odbor ter sprejela predlog okvirnega programa TDF 77, ki bo od 18. do 24. novembra 1977.

Filmski del

V kinu Union bo prikazanih sedem premiernih filmov, med katerimi bodo trije slovenski, ostali pa bodo izbrani po Puljskem festivalu.

V kino Metropol bodo v prvih predstavah prikazani mladinski in otroški filmi iz neuvrčenih dežel.

Sicer pa je za kinematografa Metropol in Dom predlaganih več tem, od katerih bodo po izdelavi dokončnega programa izbrane dve ali tri. Predlogi so: sedem filmov, ki so imeli v zadnjih 15 letih najboljši odziv pri publiku, vendar jih dosedanja programi TDF še niso zajeli. Jugoslovanska komedija in kriminalka. Puljski nagrajenci. Filmi, kjer so igralci predstavili lik tovariša Tita.

Spremljajoči del

Osnova tako filmskega kot spremljajočega dela letošnjega TDF bo počastitev pomembnih letošnjih jubilejev, delovna »rdeča nit« pa bo večji poudarek filmski ustvarjalnosti na vseh področjih, čemur bi naj dale poudarek (Nadaljevanje na 16. strani)

				EMO CELJE	HAČA- TUJAN	FR. SLIKAR PIERRE- Auguste	SIAM	ŽENSKO IME	PRAVNO SREDSTVO	ENAJDEBA	OKRASEK	DRUŽINA IZDELAVNA GODAL. IZ CREMONA
HČI ZEVSJA IN LETE												
LITERARNA SMER												
MOČNI LOKAL												
SEST.: 13	PLOD HRASTA	NAPAD NASKOK	IZRAELSKI PREDEK					DVOJ TURŠKI VELIKAŠ				
ZVAST SLOG					KRAJ PRI OPATIJU			GRŠKI JUNAK PRED TROJO		RIJEKA		
GRŠKA ČRKA				TROPSKI CIKLON								
				ELIOT								
BIVŠI AVSTRALSKI TENISKI PRVAK (Rodi)						CENTRAL KOMITE	POKRAJ. NA PELEPONEZU					
							ENAKA SAMOGLAS.					
BLIŽNJE OKOLJE								ITALEC				
ŽENSKO IME								KRAJ OB VODI				

Zahvala

Ob bridki izgubi mojega
dragega moža in očeta

Karla Klokočarja

se iskreno zahvaljujem
vsem mojim sodelavcem in
sodelvkam ter vsem prija-
teljem in znancem, ki so ga
spremili na njegovi zadnji
poti ter darovali vence in
cvetje.

Žalujoča žena, hčerka in sin

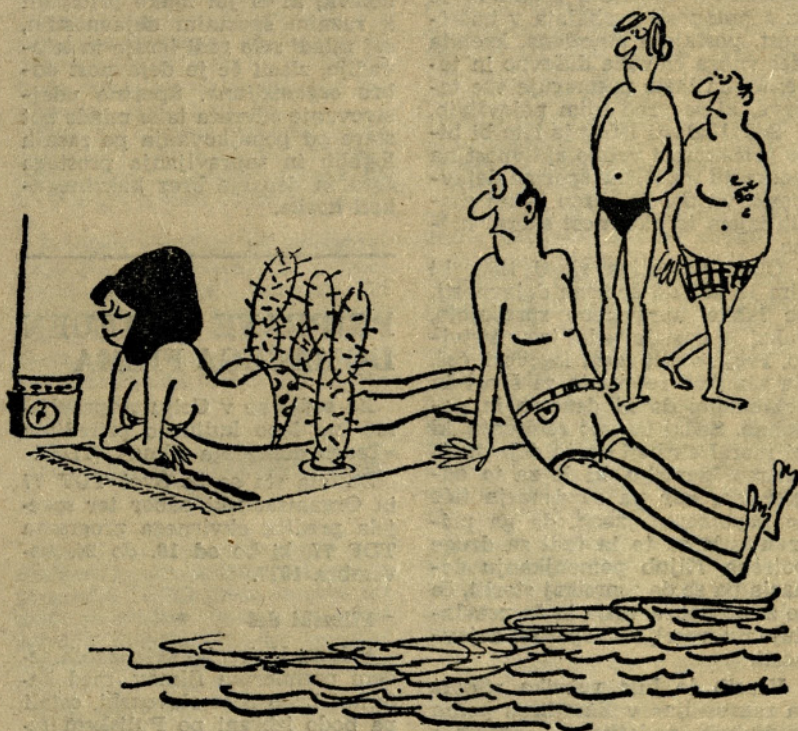
ZAHVALA

Ob bridki izgubi moje sestre

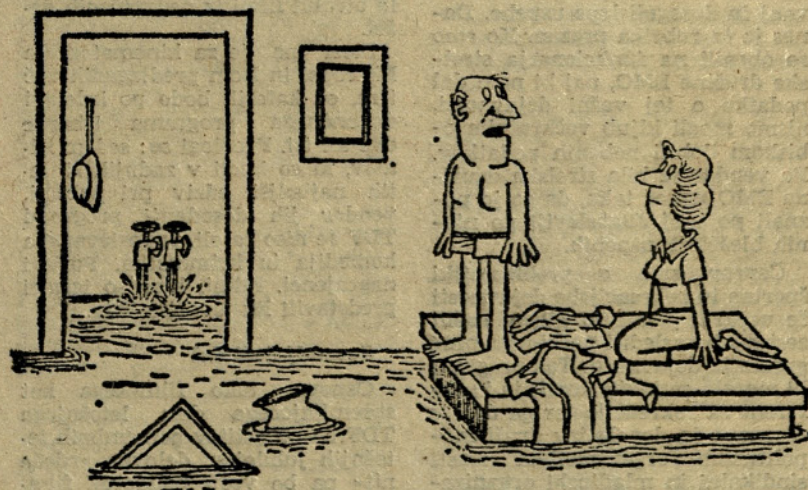
Milke KOLMAN

se iskreno zahvaljujem
vsem sodelavcem TOZD o-
rodjarna za izraze sožalja
in darovani venec.

Žalujoči brat
Jože Gubenšek z družino
ter ostalo sorodstvo

Brez besed

Kar izkoristiva položaj! Letos tako nisva mogla iti na morje

PTUJSKE TOPLICE

Kmetijski kombinat Ptuj — TOZD ptujske toplice je poslal naši sindikalni organizaciji dopis, ki ga objavljamo. Morda se bo marsikdo odločil za obisk ptujskih toplic tega našega naravnega biserja.

Po celoletnem trudu in ustvarjanju si vsak delavec želi nekoliko oddiha, sprostitve in rekreacije. V ta namen se organizirajo tudi sindikalni izleti, na katerih se delavci, ki so celo leto skupaj delali, srečajo v drugačnem, nedelovnem okolju.

Največji problem, ob katerega zadene sindikalna organizacija pri organiziranju izleta, je vprašanje, kam bi šli na izlet, da bi bile cene ugodne in vsi udeleženci izleta zadovoljni.

Da bo vaša odločitev glede izbire kraja lažja, si vas dovolj jemo seznaniti z našimi kopališkimi in gostinskimi storitvami.

Ptujske toplice so moderen objekt, ki lahko zadovolji tudi najbolj zahtevnega gosta. Zraven letnega kopališča (olimpijski bazen, rekreacijski bazen in otroški bazen ter letna točilnica) vam je na razpolago še pokrito kopališče (rekreacijski bazen, otroški bazen, bazen za podvodno masažo in savne), moderno opremljena restavracija s 100 sedeži ter igrišča za tenis, namizni tenis, odbojko, balinanje in mini golf. Vse storitve, tako kopališke kot gostinske opravljamo zelo kvalitetno in vam jih nudimo po ugodnih cenah.

Posebna odlika Ptujskih toplic je seveda voda, ki s svojim zdravilnim učinkom pospešuje zdravljenje nekaterih bolezni, kot so: revmatična obolenja, obolenja srca in ožilja ter ginekološka obolenja. Priporočljiva je tudi za telesno izčrpane ljudi ter za ljudi po raznih boleznih in operacijah.

Ptujske toplice imajo izredno ugodno lego v neposredni bližini zgodovinsko pomembnega Ptuja.

To je prednost, ki jo je treba upoštevati pri organiziranju izletov, saj nudi Ptuj veliko zgodovinskih zanimivosti, ki so vredne ogleda.

Istočasno lahko izkoristite tudi priložnost za obisk vinorodnih Haloz in Slovenskih goric. Zelo zanimiv za obiskovalce je tudi ogled vinskih kleti s 700-letno tradicijo ob degustaciji najboljših vin s tega področja.

Upamo, da se boste na podlagi zgoraj omenjenih ugodnosti odločili za obisk Ptujskih toplic, kajti tako se boste lahko tudi sami prepričali o kvaliteti naših storitev.

Prosimo, da nam vaše cenjene želje pošljete na naš naslov Tel. 062-77-782.

PRIPRAVE NA TEDEN
DOMAČEGA FILMA

(Nadaljevanje s 15. strani)

predvsem spremljajoče prireditve.

Pred pričetkom TDF bi bile v Celju tri prireditve:

a) srečanje predstavnikov vseh filmskih krožkov Slovenije,

b) srečanje organizatorjev kulturnega življenja v organizacijah združenega dela na temo Film,

c) razgovor oblikovalcev Celja in Slovenije o možnostih kreiranja na področju filma.

Med TDF bi bila tri večja posvetovanja:

a) gospodarstvo in kultura (to je delovni naslov) bi zajelo udeležence vse Jugoslavije. Močan poudarek pa bi bil na celjski regiji, poudarek pa seveda na filmski dejavnosti,

b) gledališki in filmski igralci v Sloveniji in Jugoslaviji, njegov današnji položaj, vloge, itd.

c) izdajateljsko-založniška dejavnost v Sloveniji na področju filmske dejavnosti.